

Het Koloniaal Weekblad

Orgaan der Vereeniging

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang.”

Opgericht door Kolonel G. E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

Abonnementsprijs per jaar:

Vrij aan huis of franco per post binnenland, bij vooruitbetaling . . . f 2.50
 Voor Oost-Indië en het Buitenland . . . „ 4.—
 Afzonderlijke nummers . . . „ 0.05

Prijs der Advertentiën:

Per vakje f 2.—
 Bij contract reductie.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie”, en gezonden aan de Presidente: 7a HEERENGRACHT, DEN HAAG.
 Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich tot den Heer W. VAN DER ZIJL, 51 Verhulststraat. □
 Voor Advertentiën tot de Drukkerij „LUCTOR ET EMERGO”, AMALIA VAN SOLMSSTRAAT, Telefoon 4424, beiden DEN HAAG.

IN MEMORIAM.

Generaal-Majoor C. Dijkerhoff.

In den ouderdom van 71 jaar is 17 dezer overleden de gep. generaal-majoor van het Indische leger, C. Dijkerhoff, oud-gouverneur van Atjeh. Sedert zijn pensionneering woonde hij te 's-Gravenhage, en hoewel niet veel aan het openbare leven deelnemend, bleef hij warm belang stellen in alles, wat Ned.-Indië betrof, waarvan ook de Ver. „Oost en West” menigmaal blijk mocht ontvangen. Aan het Alg. Hbl. ontleenen wij de volgende korte levensbeschrijving:

Aan de Koninklijke Militaire Academie te Breda voor den officiersrang opgeleid, vertrok de thans ontslapene in 1861 als 2e luitenant naar Indië. Na in verschillende garnizoenen te hebben gediend, werd hij als 1e luitenant benoemd tot leeraar aan de Militaire School te Meester-Cornelis. Tot kapitein bevorderd, nam hij deel aan de 2e expeditie tegen Atjeh, waarbij hij zich zoodanig onderscheidde, dat hem de Militaire Willemsorde 4e kl. werd toegekend; bij den generalen staf geplaatst, bereikte kapitein Dijkerhoff den hoofdofficiërsrang. Eenigen tijd na zijn promotie tot overste, volgde de benoeming tot militair commandant van de Westerafdeeling van Borneo te Pontianak in 1888. Overste Dijkerhoff leidde als zoodanig de Tebidak-expeditie.

In 1892 werd hij na zijn promotie tot kolonel benoemd tot gouverneur van Atjeh. Tijdens de waarneming van dit gewichtig ambt volgde de erkenning zijner groote verdiensten door de benoeming tot ridder 3e klasse der M. W. O. en door zijn bevordering tot den opperofficiërsrang.

Na den afval en verraad van Toeka Oemar verrok generaal Dijkerhoff in 1896 naar het moederland, om den dienst met pensioen te verlaten.

De regering belastte den toenmaligen majoor Dijkerhoff na de bekende ramp van Krakatau, die onze kolonie zoo vreeselijk teisterde, met een bijzondere opdracht naar de zoo zwaar beproefde landstreek. Zijn bemoeiingen te dier zake werden door het opperbestuur hoogelijk gewaardeerd en beloofd met zijn benoeming tot ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw.

AMBTENAREN B. B.

In de onlangs gehouden algemeene vergadering der Vereeniging van Ambtenaren bij het Binnenlandsch Bestuur in Ned.-Indië, werden plannen opgeworpen voor de oprichting van een eigen tijdschrift als orgaan der Ver., daar het Tijdschrift voor het Binnenl. Bestuur niet voldeed.

Voorts werd geklaagd, dat tot dusver de ambtenaren B.B. onkundig zijn gebleven van de in bewerking zijnde plannen tot reorganisatie van het Binnenlandsch Bestuur in Ned.-Indië, en werd er bij het Bestuur der Ver. op aangedrongen, stappen te doen bij den Min. van Koloniën om bekend te worden gesteld met de ahangige plannen, opdat ook de Ver. over dit onderwerp, dat zoozeer de belangen harer leden raakt, na beraadslaging in een vergadering, zoo noodig tijdig haar oordeel zou kunnen mededeelen.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP „BOEATAN”.

Balans op 31 December 1910.

Aan Aandeelen in portefeuille	f 5185.—	Per Kapitaal-Rekening	f 30000.—
„ Kassa-Rekening	„ 491.84	„ Waarborgsommen	„ 382.73
„ Scheurleer & Zoonen	„ 2345.45	„ Diverse consignatarissen	„ 323.83 ^s
„ Beleggingen	„ 1014.17		
„ Diverse Debiteuren	„ 640.79		
„ Diverse Correspondenten	„ 1450.93		
„ Winkelgoederen	„ 11335.07		
„ Goederen in commissie gegeven	„ 462.85		
„ Publicatiën	„ 1.—		
„ Thee-exploitatie	„ 236.30		
„ Onkosten-Rekening	„ 350.—		
„ Winst- & Verlies-Rekening	„ 7193.16 ^s		
	f 30706.56^s		f 30706.56^s

Winst- & Verlies-Rekening over 1910.

Aan Onkosten-Rekening	f 3734.32 ^s	Per Intrest-Rekening	f 95.50
„ Beleggingen	„ 17.50	„ Commissie-Rekening	„ 87.20
		„ Publicatiën	„ 3.13
		„ Thee-exploitatie	„ 59.27
		„ Winkelgoederen	„ 2494.65 ^s
		„ Winst- en Verlies-Rekening 1910	„ 6.55
	f 3751.82^s		f 2746.30^s
		„ Nadeelig verschil	„ 1005.52
			f 3751.82^s

's-Gravenhage, 24 April 1911.

De Raad van Beheer:

w. g. N. VAN ZUYLEN—TROMP, Presidente. w. g. WAALWIJK, Thésaurier.

Nota van toelichting bij de verantwoording over 1910.

Zooals te doen gebruikelijk is worden bij de aanbieding van de Balans en de Winst- en Verliesrekening over het afgelopen jaar eenige inlichtingen gevoegd omtrent de in die stukken voorkomende cijfers.

Hoewel het ook dit jaar nog niet is mogen gelukken de exploitatie met een voordeelig cijfer te doen sluiten, is het nadeelig verschil toch weer minder als verleden jaar, toen het weer lager was als het daaraan voorafgaande jaar.

Het nadeelig verschil bedroeg in 1910 f 1005.52, tegen in 1909 f 1536.39, en in 1908 en 1907 respect. f 2037.68 en f 2431.12, en geven de cijfers ons moed tot het vermoeden, dat wij eerlang de zoo gehoopte winst zullen kunnen constateeren, om daarmee te kunnen bewijzen, dat onze onderneming zich bedruipen kan.

Ook ditmaal ligt de oorzaak van het verlies in het cijfer van den omzet, dat niet in verhouding staat tot de kosten, die wij steeds zoo laag mogelijk trachten te houden, een pogen, dat ditmaal met gunstig gevolg werd bekroond. De kosten bedroegen ditmaal f 3734.32½, tegen f 3981.67 in 1909; in 1910 was het verkoopcijfer f 7712 en in 1909 f 6406.90, zoodat de ongelden toen 62½% en nu 48½% van den omzet bedroegen.

Hetgeen verder als wetenswaardigs is te vermelden omtrent de rekening Winkelgoederen, is saamgevat in de bijlage A, die eene volledige specificatie der rekening bevat, ook van elke rubriek, zoodat daaruit ook is na te gaan, wat de resultaten van het bedrijf in elk dier rubrieken is geweest. Het stuk toont aan, dat een winst behaald is van f 2494.65½, tegen f 2152.37½ in 1909 en f 1355.60

in 1908, zoodat ook hier vooruitgang te bespeuren valt.

Bedoelde bijlage A, doch meer gespecificeerd, de bijlage B toont aan, dat in 1910 op de verschillende plaatsen voor ons werd ingekocht tot een bedrag van f 5384.31½, waarop aan vracht en invoerrechten, uitgaven voor betere verkoopbaar-making enz. eene som van f 1115.74 drukte.

Eene nauwkeurige taxatie van het restant op ultimo December 1910 toonde een cijfer aan van f 18891.78, tegen f 16753.93 in 1909 en f 14788.56 in 1908. Volgens gewoonte werd van het taxatiecijfer 60% als balanswaarde aangenomen. Eene gedetailleerde inventaris der restanten is ter beschikking van de commissie van onderzoek.

Het ontgaat niet aan onze aandacht, dat de voorraad op ultimo December ieder jaar grooter blijkt te zijn dan in het daaraan voorafgaande, zonder dat dit echter steeds onze bedoeling is, en wij hebben het bepaalde voornemen te trachten, de voorraad langzamerhand tot een lager cijfer terug te brengen. Niet altijd hebben wij dit echter in onze hand; eensdeels zijn wij steeds afhankelijk van onze vrienden in Indië, die ons gewoonlijk belangloos ten dienste zijn, doch bij sommigen waarvan de goede wil niet altijd blijkt uit de goederen, die zij voor ons inslaan, en voor een ander deel kunnen wij onzen voorraad niet te klein doen worden, daar wij dan niet ieders wensch kunnen bevredigen, en zodoende de exploitatie meer afbreuk doen dan in de hand werken. De vele tijd, die het vervaardigen van voorwerpen van kunst soms in beslag neemt, is oorzaak, dat enkele artikelen zelfs wel eens uitverkocht zijn, zonder dat het ons kon gelukken tijdig den voorraad aan te vullen.

Zooals wij in ons vorig jaarverslag reeds re-veerden, hebben wij in 1909 in verschillende plaatsen van ons land depôts gevestigd, met de bedoeling onze artikelen meer ingang te doen vinden, en onze omzet grooter te maken. De ondervinding heeft be- wezen, dat dit weinig succes had; eerstens was de commissie, die wij moesten toestaan, te groot, dan dat voor ons nog winst kon overschieten, maar ook afrekening, zaakbehandeling enz. lieten somtijds te wenschen, en zoodoende waren de meeste dier depôts op ultimo December 1910 weer ingetrokken. Wat nu nog in commissie is uitgegeven, blijkt uit de bijlage C, die hierbij wordt overgelegd, waarin eene specificatie van het saldo dier rekening ten bedrage van f 462.85 wordt gegeven. Dat saldo is in dit jaar bereids afgewikkeld, doch wij waren door de personen, die de goederen onder zich hebben, gedekt door een waarborgsom, die in contanten tot een gezamenlijk bedrag van f 382.73 bij ons is gestort, en van welk bedrag de hierbijgaande bijlage D een overzicht geeft.

Zooals uit de balans blijkt, bedraagt ons effecten-bezit slechts f 1000, en daarmede is tevens de oorzaak genoemd, waarom het avans op de Intrest-Rekening, dat in 1909 nog f 138.32 bedroeg, in 1910 tot f 95.50 is teruggelopen.

Aan Commissie werd in 1910 iets meer ont-vangen dan in 1909; nu bedraagt die f 87.20, tegen f 44.98 in 1909. Door bijzondere omstandigheden kregen wij in 1910 voor rekening van derden wat meer goederen te verkoopen dan gewoonlijk het ge- val is, doch zonder dat dit ook voor de toekomst iets meer belooft.

Op Publicatiën hadden wij een avans van f 3.13, en de rekening Thee-exploitatie le- verde een voordeel van f 59.27, dat in 1911 aan ons is afgedragen. Grootte winsten zullen, de vele theesalons in aanmerking genomen, uit dien hoofde wel nooit meer mogen worden verwacht.

Bereids is aangetekend, dat de onkosten in 1910 lager waren dan in 1909; toen bedroegen zij f 3981.67 en nu f 3734.32½. Eene specificatie van laatstgenoemd cijfer vergezelt als bijlage E deze nota, en kan daaruit blijken, dat ook in 1910 voortgegaan is met f 50.— af te schrijven op het meubilair enz., waarvan het kostende onder het hoofd „Onkosten” is opgenomen.

Wegens koersverschil moest op Beleggingen eene som van f 17.50 worden afgeschreven.

Ten opzichte van de op de balans voorkomende cijfers valt nog het volgende aan te tekenen.

Het bedrag Aandeelen in portefeuille was op ultimo December 1910 gelijk aan dat op ultimo December 1909; wel werden in 1910 nog aan- deelen geplaatst, doch, daar die eerst in 1911 afge- leverd zijn, zal dit eerst in de balans over 1911 worden uitgedrukt.

Door Debiteuren was bij afsluiting der boe-ken slechts f 640.79 verschuldigd, welk cijfer in staat F is gespecificeerd en dat sedert voor het grootste deel is aangezuiverd; wegens kwade posten was geen afschrijving noodig. Integendeel kwam nog een bereids afgeschreven bedrag van f 6.55 bin- nen, dat ten voordeele der Winst- en Verliesreke- ning werd geboekt.

Het saldo der Kassa Rekening stemt over- een met het saldo in het kasboek, welk laatste der commissie van onderzoek ter inzage is verstrekt.

Dat van de rekening Beleggingen blijkt nader uit de specificatie die sub G aan deze nota is toegevoegd, terwijl de waarden aan de commissie van onderzoek worden getoond.

Uit de specificatie gemerkt H blijkt wat de ven- nootschap verschuldigd is aan enkele harer corres- pondenten in Ned.-Indië, en wat zij van vele anderen te vorderen heeft. Wij zijn, en niet zonder succes, bezig dat cijfer tot een meer bescheiden bedrag te- rug te brengen, daar het ons blijkt, dat niet elkeen de juiste opvatting heeft, dat eene niet te langzame afwikkeling van het voorschot voor ons van veel belang is. Einde 1909 was men ons per saldo nog schuldig f 2212.31 en einde 1910 f 1450.93.

Op Publicatiën liefen wij, zooals gewoonlijk, als saldo f 1 achter, terwijl het saldo van 't hoofd Thee-exploitatie gevormd wordt door het saldo ad f 211.25, dat in 1911 werd afgedragen en door het taxatie-cijfer van den voorraad thee en van den inventaris daartoe behoorende.

De rekening-courant van de heeren Scheur- leer & Zoonen, afgesloten per ultimo Dec. 1910 en die als bijlage J hiernevens gaat, bewijst de juistheid van het saldo van dit hoofd in ons groot- boek, t. w. f 2345.45.

De som nog op Goederen in Commissie gegeven is bereids vermeld bij de bespreking van den staat C, terwijl ten opzichte van het saldo der rekening Onkosten kan worden vermeld, dat dit de som is, waarvoor de winkel- en kantoor-inventaris

nu te boek staat, welke inventaris gespecificeerd is in den staat K, die hierbij aangeboden wordt.

Het kapitaal van de vennootschap bleef onveran- derd f 30.000 bedragen. Het saldo der rekening Waarborgsommen is reeds genoemd bij het bespreken van den staat D, terwijl staat L een spe- cificatie geeft van de som, die door ons verschul- digd was wegens nette provenus van diverse in commissie ontvangen goederen, die echter reeds grootendeels met de belanghebbenden kon vereffend worden.

De rekening Winkelgoederen is bij de Winst- en Verliesrekening reeds bespro- ken, en het saldo van deze laatste rekening is de sluitpost, waarmede de balans wordt afgesloten. Het verlies bedraagt voor 1910 f 1005.52, hetgeen gevoegd bij het saldo der voorafgaande jaren f 6187.64¼, eene som vormt van f 7193.16½ of ca. 24% van het maatschappelijk kapitaal.

De Raad van Beheer,

w. g. N. VAN ZUYLEN—TROMP, Presidente.

„ „ WAALWIJK, Thésaurier.

's-Gravenhage, 24 April 1911.

HET RASSEN-CONGRES.

Wij ontvingen de volgende circulaire, die wij gaarne ter kennis brengen onzer lezers:

„Op 26, 27, 28 en 29 Juli a.s. zal te Londen het eerste algemeene Rassen-congres worden gehouden in het gebouw der Universiteit (South Kensington), het- zelfde gebouw waarin gevestigd is de Imperial In- stitute, het koloniaal museum van het Britsche Rijk.

Het doel der bijeenkomsten is om door bespreking van verschillende onderwerpen een hechten band te doen ontstaan tusschen de volkeren van het Westen en het Oosten, om weg te nemen het misverstand dat maar al te dikwijls aanleiding geeft tot verwijdering en afkeer, waar vriendschappelijke samenwerking aan de menschheid een nog ongekende kracht tot voor- uitgang zou kunnen verlenen.

Met vermindering zooveel mogelijk van politieke beschouwingen, en in elk geval van besluiten van politieke strekking, zal gestreefd worden naar het oplossen van vele en velerlei vraagstukken, die thans nog aan de samenwerking der volkeren in den weg staan.

Het lezen en aanhooren van elkanders denkbeel- den, gepaard met de mogelijkheid tot persoonlijke kennismaking, zal leiden tot onderlinge waardeering en tot aansluiting.

Aanvankelijk heeft het Congres in de meeste lan- den ondersteuning gevonden, en de verwachting is gerechtvaardigd, dat een groot aantal personen zullen samenkomen.

Op het Congres zal gesproken worden in het En- gelsch, Fransch, Duitsch en Italiaansch, maar an- dere talen, zoowel Westersche als Oostersche, zullen niet zijn uitgesloten. Voor vertolking wordt natuur- lijk gezorgd.

Zoowel van de voorafgaande beschouwingen als van de besprekingen op het congres verschijnt een Engelsche uitgave.

Het voornemen bestaat gedurende het Congres een tentoonstelling te houden van afbeeldingen van per- sonen en plaatsen, en van de tijdschriften en boek- werken, die dezelfde strekking hebben als het Con- gres. In verband hiermede zal eene met lantaaru- platen toegelichte lezing plaats hebben over de ver- schillende rassen der aarde.

Verdiens aaneensluiting der volkeren en rassen aanbeveling, dit is toch zeker vooral het geval voor landen, die zich in koloniën verheugen, in andere werelddeelen gelegen en bevolkt met menschen van ander ras.

Waar Nederland een dier landen is gedurende reeds drie eeuwen, hebben ondergeteekenden gemeend een goed werk te doen door zich te vereenigen tot eene Nederlandsche commissie, om hier te lande de aandacht te vragen voor het Congres, en ook na afloop daarvan het doel van eenheid tusschen de verschillende rassen te blijven nastreven. Zij ver- oorloven zich een krachtig beroep te doen op de medewerking hunner landgenooten, en hebben in ver- band hiermede de eer aan hen, die voornemens zijn het Congres te bezoeken, in overweging te geven hunne namen en adressen op te geven aan den laatst ondergeteekende, die dan aan het Comité te Londen van het voornemen kennis zal geven. Te- vens zal getracht worden van Stoomboot-Maatschap- pijen prijsvermindering te verkrijgen voor de reis naar Londen en terug. Dit zal te eerder het geval kunnen zijn, waar door de Engelsche Spoorweg- Maatschappijen voor kaartjes heen en terug de vracht op een en een kwart is gesteld.

De kosten der algemeene deelneming aan het Congres met inbegrip van de voorafgaande en later

GEBROEDERS DOMHOFF.

HOFKLEEDERMAKERS v. Z.K.H. DEN PRINS DER NEDERL.
Parkstr. 8, DEN HAAG, Tel. 3092

Gala-Costuums. — Uniformen. — Rij- en
:: Automobiël-Kleding. — Pelterijen. ::

Dames Wandel-, Rij- en Automobiëlkleeding.

MARTINUS NIJHOFF

's-GRAVENHAGE - LANGE VOORHOUT 9.

LEVERING VAN ALLE BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN.
ZENDT GAARNE CATALOGI, ENZ. OP AANVRAGE.

GEREGELDE ZENDINGEN NAAR OOST- EN WEST-INDIË
— AAN LEESGEZELSCHAPPEN EN PARTICULIEREN.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

Maatschappij tot Exploitatie van Onroerende Goederen
„MOOI NEDERLAND”.

gevestigd te 's-Gravenhage, Koningin Emmakade 107,

exploiteert uitsluitend fraai en gezond gelegen terreinen in Nederland, o.a. het Villa-Park „Berg en Dal” (Sterrenberg en Keteldal). Gemeente UBBERGEN.

Gelegen aan de beide groote wegen Nijmegen—Kleef, 80 Meter boven 't water, zuivere zandbodem, fraai en afwisselend houtgewas, schoone vergezichten, geregelde tramverbindingen, ruime en gemakkelijke verkeerswegen. Ontworpen Electriche Bergtram door het geheele terrein.

Terreinen van alle afmetingen te bevragen aan het Kantoor der Vennootschap en bij den Heer A. CREMERS te Berg en Dal (bij Nijmegen).

Adverteert in DIT Blad.

PERRY & Co

20 Hoogstraat.

SPORTARTIKELN.

C. HOYNG,

SPIJSTRAAT 20/22 - DEN HAAG.
Amsterdam - Utrecht.

Onze geïllustreerde catalogus is een uitstekende handleiding om zich op huishoudelijk gebied in te richten.

Tafelserviezen - Glaswerk - Lepels
Vorken - Messen - Gasolinelampen.
PRIJSCOURANT GRATIS.

TOKO-BAHROE, Interc. Tel. 4796.

VAN KINSBERGENSTRAAT 126, DEN HAAG.
Dagelijksch groote verscheidenheid VERSCHÉ

SAMBALLANS, die niet opwerken of beschimmelen.

DIRECTE AANVOER UIT NEDERLANDSCH-INDIË
W. BARNAS & DIEMERS, - Importeurs.

volgende boekwerken, zijn bepaald op 21 shillings, of f 12.60. Zij die het Congres niet bijwonen, doch slechts de boekwerken wenschen te ontvangen, voldoen f 4.50, d. i. 7 shillings en 6 pence. Door bijbetaling kan men ook later nog het Congres bijwonen.

Men meldt zich aan bij den heer G. Spiller, 63 South Hill Pampstead, te Londen, onder gelijktijdige toezending van een postwissel.

De te behandelen onderwerpen zijn in het programma omschreven met vermelding van de namen der inleiders. De programma's zijn op aanvraag bij den laatst-ondergeteekende te verkrijgen, maar worden ook met het bewijs van lidmaatschap uit Londen toegezonden.

Op 25 Juli zullen in den morgen en in den namiddag twee afzonderlijke bijeenkomsten worden gehouden, gewijd aan de bespreking van de nieuwe toestanden in het Oosten; van den invloed van ras- en vermenging op ontwikkeling en karakter, en van den invloed der omgeving op de vorming en de wijziging van rassen-eigenschappen.

De voornaamste onderwerpen zijn na de algemeene beschouwingen betreffende de beteekenis van ras, stam en natie van een antropologisch en sociologisch standpunt, en de gelijkheid der rassen, o.a. de volgende: nationale autonomie; invloed van aardrijkskundige, economische en politieke toestanden; taal, godsdienst, zeden en gewoonten in verband met den tegenstand bij plotselinge verandering van omstandigheden; het voortbestaan van geestelijke verschillen tusschen de rassen; de plaats der vrouw in het maatschappelijk leven; de invloed van het klimaat op de huidskleur; de vermenging van rassen enz. Verder zullen verschillende vraagstukken worden behandeld van moreelen, economischen, staatkundigen en kolonialen aard. Meer in het bijzonder komt het negervraagstuk en dat van personen van gemengd ras aan de orde, alsmede de invloed van het internationaal recht en de vredesbeweging; terwijl als slot zal worden overwogen de stichting van een instelling tot bevordering van samenwerking tusschen de volkeren van verschillend ras.

Jhr. J. C. C. DEN BEER POORTUGAEL,
Voorzitter,

Lid v. d. Raad van State, te
's-Gravenhage.

Dr. T. J. DE BOER,

Hoogleraar te Amsterdam.

Dr. P. D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE,
Hoogleraar te Leiden.

Dr. C. SNOUCK HURGRONJE,
Hoogleraar te Leiden.

Mr. J. H. ABENDANON, Secretaris,
Oud Dept.-Chef in Ned.-Indië
te 's-Gravenhage.

Jan van Nassastraat 43.

Uit de O.-I. Mail.

Ditmaal kwam de mail te laat hier aan, om er voor dit nummer berichten uit over te kunnen nemen, hetgeen ons echter de ruimte verschaft, om uit de vorige mail de volgende meer uitvoerige artikelen aan te halen. Omtrent de **pasar-malem te Koetadja** lezen wij in de **Locomotief** van 12 Mei j.l.: „Er heerscht een ongewone drukte in onze hoofdplaats, een drukte, die aangenaam aandoet, hetgeen duidelijk merkbaar is aan de vroolijke gezichten en het drukke openbare verkeer. 't Is geen wonder, twee vrije dagen achter elkaar en morgen opening van de pasar-malem.

Vele vreemdelingen zijn van heinde en ver gekomen, zooveel zelfs, dat het hotel niemand meer berouwen kan en men genoodzaakt is elders een onderkomen te zoeken. De Atjeh-tram heeft een extra treinloop ingesteld gedurende de pasar-malem, en steeds merkt men, dat al het rollend materiaal nog niet voldoende is om alle belangstellenden aan te voeren.

De tentoonstelling wordt gehouden op de esplanade, een nagenoeg vierkant plein van ongeveer honderd Meter lengte en breedte, hetgeen door de omringende gebouwen voor ongeveer twee derde wordt ingenomen, terwijl het overige deel bestemd is voor de wedstrijden.

Slechts aan één zijde bestaat een toegang tot het feestterrein, en wel door twee monumentale poorten, waarvoor men aan de eene twee, aan de andere honderd cent heeft te betalen, zoodat het aan een ieders beleefdheid wordt overgelaten, door welke poort men naar binnen wil gaan.

De linkerpoort binnengaande, wordt het oog daarbij getroffen door een smaakvol monument, bestaande uit borden en kommen, groote en kleine, vamaak Atjeh, ingezonden door Regouf, want Atjehsche borden zijn tegenwoordig in trek en zelfs durft

men vijf-en-twintig gulden en meer voor een echt bord te betalen.

De rij langs gaande krijgen we te zien: delfstoffen, een pracht-motor, een petroleum-boortoestel van Zuid-Perlak, Indische kunst bestaande uit rottan- en klapperbast-werk en dergelijke gesorteerd volgens de gewesten, smederijen en inzendingen huiden, de standplaatsen voor groot en klein vee.

De achterzijde wordt ingenomen door tenten voor vermaak als: bioscope, bangsawan, enz., om zoo vervolgens in de afdeling landbouw te komen, en om te beginnen met vruchten. Ze blijken er toch wel te zijn, al brengt kokki ze niet mede; prachtige djerook, soorten als van Balikeprok nipis, enz., en dan sawoe manilla, ananas, te veel om te noemen; dan volgen landbouwwerktuigen, zooals rijststampers, waterraderen, ploegen en diverse andere werktuigen, verder oliën, zooals klapper, kadjang en kapok; Atjehsche medicijnen, peper, suikerriet, alles afdeelingsgewijze gerangschikt.

Ook de Ned.-Ind. guttapertja-maatschappij is vertegenwoordigd met verschillende rubbersoorten en hetgeen daar alzo van gemaakt wordt, natuurlijk een uitgebreide collectie, want tot zolen van schoenen toe hangen er.

Vervolgens komen de verschillende klapper-soorten en bibit daarvan, met hunne natuurlijke vijanden, verder rijst, eerst padi, dan bras en dan het meel daarvan, alles soort- en afdelings-gewijze gegroepeerd. De landbouw maakt dan ook een overweldigend indruk.

Nagenoeg in het midden van het terrein staat de gelegenheid voor een koelen drank met den muziekkoepel er boven, terwijl de wanden voorzien zijn van graphische voorstellingen betreffende den in- en uitvoer in dit gewest, alles keurig afgewerkt.

Opvallend is het, dat alle invoer-artikelen, uitgezonderd rijst (die juist steeg) van 1906 tot 1908 zoo sterk gedaald zijn, maar gelukkig na 1908 weer dadelijk in de hoogte gaan. Hierachter ligt een keurig huisje, waarvan de ramen en deuren voorzien zijn van het „echte“ muskietengaas, terwijl in het huisje een in het klein nagemaakte controleurs-woning uit de binnenlanden is weergegeven, ook geheel van muskietengaas voorzien; voorts een graphische voorstelling van het malariaverloop van het garnizoen te Semarang, gedurende de laatste tien jaren, en een verzameling prachtphoto's van den te uwent welbekenden fotograaf Charls, weergevende verschillende kazerne-deelen, voorzien van dit gaas, terwijl Lindeteves-Stokvis verschillende benodigheden inzond om het huis muskietenvrij te maken, alsook de Bandoengsche Kininefabriek, met hare tabletten.

De inzender, een officier van de genie, heeft succes van zijn werk.

Ook de Inl. huisvlijt en kunstnijverheid zal er een goede plaats innemen”.

In het Soer. Hblad van 5 Mei j.l. wijdt J. F. H. A. Later een hoofdartikel aan het belangrijke onderwerp:

Zorg voor den Inlandschen Landbouw.

Hij zegt o.m.: „Nu de tegenwoordige directeur van landbouwde hand aan de ploeg slaat en praktisch zoowel als theoretisch zorg besteedt aan de ontwikkeling van den inlandschen landbouw, is het niet ondienstig er eens op te wijzen, hoe en waarom de ambtenaren — Europeesche en inlandsche — en ook de particulieren, administrateurs van ondernemingen en employés kunnen meewerken, opdat er spoedig goede resultaten te constateeren vallen.

De heer Lovink heeft een aantal jongelui, die in Wageningen hebben gestudeerd en praktisch ontwikkeld zijn, als ambtenaren te zijner beschikking gekregen. Ze leggen proefvelden aan, houden daar goed toezicht op, gaan den boer op, staan den desamen ter zijde met goeden raad en zullen op den duur aan de kweekscholen en dergelijke inrichtingen voor den inlandschen jongeling, die leelust heeft, les geven in landbouwkundige vakken. 't Ligt voor de hand, dat men nog niet direct op prachtresultaten kan wijzen, omdat die ambtenaren eerst eenigen tijd zelf moeten leeren, maar het is een feit, dat alles gedaan wordt om dien begintijd zoo kort mogelijk te doen zijn.

De aangelegde proefvelden zijn niet van de soort als de vroegere hier en daar twel gevondene, maar over een flinke uitgestrektheid genomen en men zal er wat aan hebben.

Alleen mag wel bedacht worden, dat Java heel uitgestrekt is en dat een ambtenaar van den landbouwkundigen dienst geen al te groot areaal mag hebben. Wanneer het dus maar eenigszins kan meer ambtenaren, veel meer en hun districten kleiner genomen. Dan kan er wat van worden verwacht. Het is nu de tijd om aan alle kanten flink aan te pak-

N.V. BERLITZ-SCHOOL Mij.

welbekend bij allen die met verlot in Nederland vertoeven.
Noordeinde alleen 42^B, boven Maison KRUL.
Telefoon 6318.

TALen: DUITSCH, ENGELSCH, FRANSCH, ITALIAANSCH, SPAANSCH ENZ.

door ontwikkelde leeraren, uit de desbetreffende landen, die eene zuivere uitspraak vrij van dialect bezitten.

Om teleurstellingen te voorkomen, lette men vooral op het juiste adres **Noordeinde 42b, boven maison Krul.**

Exploïtatïe-Maatschappij

PARKEN „GROOT-HAESEBROEK” en „OUD-WASSENAAR”.

Kantoren { WILLEM DE ZWIJGERLANN 3, Den Haag, Telefoon SCHEV. 621.
„KLEIN-HAESEBROEK”, Wassenaar, „ HAAG 419.

Wie het geheele jaar door genieten wil van prachtige natuur en heerlijke lucht,

Wie lage belasting wil betalen en toch van het stadsleven wil genieten,

Wie rust verlangt na zijn werk

Die bouwt op „OUD-WASSENAAR” of „GROOT-HAESEBROEK”.

Grond tegen lage prijzen, zuivere zandbodem en drinkwater, electriciteit voor kracht en licht aanwezig.

Uitmunten ingericht HOTEL „KASTEEL OUD-WASSENAAR”.

Gedurende de zomermaanden thee- en diner-concert. Uitstekende keuken, wijnen van bekende huizen.

Geregelde AUTO-DIENST op Den Haag, gemakkelijke verbinding met Rotterdam.

Inlichtingen te Kantoren der Maatschappij of bij de Architecten der Mpij. Z. HOEK en J. TH. WOUTERS, Waldeck-Pyrmontkade 133, Den Haag, Telef. Haag 2608.

Opgericht

1840.

Tel. 3689.

Pianohandel.

Hofleverancier.

Hoofdvertegenwoordiger:

Kastner
AutoPiano's.

Schledmayer,
Ritmüller, Rachals,
Dörner.

ELECTR. PIANO'S „VIRTUOS”.

ABONNEMENTEN OP ONZE NOTEN-ROLLEN-
BIBLIOTHEEK WORDEN DAGELIJKS AFGESLOTEN.

Verhuren van Piano's en Vleugels door 't geheele land.

C. F. VAN DER DOES,

L. Houtstraat 9. Telef. 3689. DEN HAAG.

Heineken's Glazenwasscherij

STOOM JALOEZIEËN- en
ROLLUIKENFABRIEK. :-

v. Geschilderde
Fabriek GORDIJNEN
in meer dan 500 dessins. □ □ □

„Klenus” Stofzuig-
machine.

:-: HOF- EN RIJKSLEVERANCIERS. :-:

□ 'S-GRAVENHAGE. □

:-: KETTINGSTRAAT No. 6. :-:

TELEFOON 2478.

WEST-INDIË.

SURINAME.

Aan het Algemeen Handelsblad van 17 Juni (Eerste Avondblad) wordt het volgende ontleend:

De Corantijn-Expeditie.

In de kleine zaal van het Concertgebouw is hedenmiddag de aangekondigde vergadering gehouden van het Kon. Ned. Aardrijkskundig Genootschap.

De heer J. W. IJzerman, voorzitter van het Genootschap, wijdde eenige woorden aan de nagedachtenis van den oorspronkelijken leider Eilerts de Haan, en besloot met een hulde aan de heeren Kayser en Huik voor hun volharding en een gelukwensch met hun welslagen.

Luit. ter zee C. C. Kayser gaf thans mededeelingen over het geheele verloop van de expeditie, waarbij hij telkens aanwijzingen deed op een, nog altijd voorloopige kaart, welke na de uitwerking van metingen en observaties eerst definitief kan worden vastgesteld.

De spreker gaf aldus een overzicht van de expeditie van den aanvang af, het vertrek van Paramaribo naar het binnenland, op 19 Juli 1910, tot aan het bereiken van de Steenen Poort, waar op 29 Augustus de leider, luit. Eilerts de Haan, kwam te overlijden. Na dezen slag — waarvan reeds bijzonderheden bekend werden — kreeg men groote moeilijkheden met de boschnegers, die als dragers en arbeiders waren meegenomen. Van 12 Sept. tot 1 October duurde sprekers tocht naar Goddo, waarna men er eindelijk in geslaagd was de vrijwillige negers, ook na een verhoogd loon, tot verder gaan te bewegen. Op 11 Oct. keerden de stadsnegers, die van Paramaribo waren meegenomen, daarheen terug. Zij brachten daar het laatste bericht van de reizigers, die nu maanden lang op zichzelf waren aangewezen voor den verderen tocht in een ongerept en cartographisch nog geheel onbekend gebied. Men voer nu de Lucie-rivier af, door Eilerts de Haan reeds op zijn vorige expeditie in 1908 ontdekt. Het bleek, dat deze breede stroom ongeveer tweemaal langer was dan men gedacht had en ook veel noordelijker met de Corantijn samenvloede. Daar de lading niet in eens vervoerd kon worden, gaf die meerdere lengte weer veel vertraging. Voor metingen werden twee bergen beklommen. Bij het eten koken ontstond op een dezer bergen een brand, die twee etmalen duurde en veel last veroorzaakte. De beide Europeanen kregen hier eenige malen koortsaanvallen, zoodat zij bij beurten ziekenoppasser waren. Intusschen gingen de arbeiders de nog achtergelaten lading halen. Op 14 November werd de reis voortgezet. De Lucie-rivier had weinig watervallen, maar veel uitgestrekte soela's (versnellingen). Soms was zij zeer breed, met tallooze eilanden en vele zijarmen, zoodat men moest oppassen de samenvloeiing met de Corantijn niet ongemerkt te passeeren. De omgeving was zeer wildrijk, maar totaal onbewoond. Op de rotsen zag men primitieve figuren, die wezen op vroegere bewoners.

Eindelijk, op 19 December, bereikte men de Corantijn, een machtige rivier, met vele eilanden. Het laatste kamp, aan de samenvloeiing, doopte men het kamp der Goede Hoop. Hier werden de levensmiddelen opgeslagen, een ander deel, maar zoo weinig mogelijk werd geladen in corealen en toen begon op 21 Dec. het opvaren van de Corantijn. Een zware rivierval gaf twee dagen oponthoud; later kwamen er nog veel meer. Meermalen had de rivier met haar vele armen en eilanden, een breedte van 3 tot 5 K. M. Bij het opvaren hield men den rechter, den Nederlandschen oever, bij het afvaren gedeeltelijk den anderen, om de invloeiing van de New River op te nemen. Schomburgk, de eerste, die de Corantijn opvoer, heeft de New River niet gezien, hoewel zij bij de samenvloeiing even breed is als de hoofdriever. Zonder veel tegenspoeden was men op Oudejaarsdag de vele soela's gepasseerd, maar dien middag zonk de stalen boot. Gelukkig kon het grootste deel van den proviand nog worden opgevischt. Op 6 Januari, nadat men sporen van menschen had gezien, kreeg de expeditie aantaking met Indianen, behoorende tot de van vroeger bekende Trio's, vooral door De Goeje bestudeerd. Het was zeer moeilijk een uitkijk te krijgen, want er waren alleen lage heuvels. De Sipaliwini (roggenrivier) bleek een voornamelijk bronrivier der Corantijn te zijn, bijna gelijkwaardig met de Koetari. De Koeroeni, welke op oudere kaarten voorkomt, is daarentegen slechts een zijrivier van de Sipaliwini.

Op 18 Jan. bereikte men het eindpunt van de expeditie onder De Goeje in 1907. In een boom vond men zijn initialen gesneden. Van 19 Jan. tot 10 Februari ondernam luit. Kayser zelf een zwaren tocht naar twee naburige bergen om metingen te doen. Zijn metgezell' botaniseerde intusschen op de Savan-

ken: de ondernemingen, die nog niets of althans heel weinig voor den inlandschen landbouw doen, weten, wat er gedaan kan worden en kunnen zich in verbinding stellen met de landbouwkundigen (die een soortgelijke betrekking krijgen als de Nederlandsche landbouwleeraars), de bestuursambtenaren dienen de meening nu eens te laten varen, dat ze van landbouw ook al verstand hebben en aan de menschen van het landbouwdepartement wat ruimte laten.

Er zijn zoo geweldig veel zaken, waaraan men de aandacht moet wijden, die wel particulieren, maar niet de desamen in 't algemeen kon of wilde schenken: klappercultuur — de copraproductie, die ten Westen van Jogja tot aan Banjoemas meestal in handen van Chineezers en hadji's is, en die aan de bevolking daar betrekkelijk weinig oplevert, zoodat zij van de gunstige markt der superieure copra weinig profiteren — de cultuur der tweede gewassen, de tabak enzovoort, dat alles niet aan één kan worden overgelaten en het landbouwdepartement wel allereerst den steun van alle bestuurs-ambtenaren en van veel nonchalante Europeesche groot-cultuurmannen mag hebben. En de Europeesche ondernemers stellen steeds meer interesse in de vezelcultuur, een belangstelling, die verrassend groot is, zooals nu al wel is gebleken bij de voorbereidingen van de vezel-tentoonstelling, die immers een kolossalen omvang zal nemen en waarvan in het binnenland zeer veel wordt verwacht, wat door tal van planters wordt erkend ook. De inlander kan daarmee z'n nut doen en 't is heel goed gezien van het comité alles in 't werk te stellen om ook de inlanders naar de tentoonstelling te halen.

Maar om dan alles, wat men kan zien en wat men ondervonden heeft op Europeesche ondernemingen bij den Javaan ingang te doen vinden — dat is geen kleinigheid en eischt aller samenwerking van wie er maar eenigszins in betrokken kan worden.

.

De correspondent van de Sumatrapost schreef 15 Mei uit Batavia:

Het station te Batavia.

Eindelijk komt er wat van de stationsplannen voor Batavia.

Bekend is, dat de Tweede Kamer destijds het voorstel tot aankoop van de lijn Batavia-Buitenzorg heeft verworpen. De Kamer vond, dat de N. I. S. daaraan te veel verdienen zou. Wat de Kamer eigenlijk niet aanging. Want niet was het de vraag, of de N. I. S. te veel zou verdienen, maar wel of de som, die de regeering voor de lijn besteedde, zoodanig was, dat een behoorlijke winst zou gemaakt kunnen worden. En dat was zonder twijfel het geval. Hoe dan ook, het voorstel werd verworpen en zoo is het onmogelijk geworden hier één centraal station te krijgen.

De directeur van gouvernementen-bedrijven heeft nu aan den gemeenteraad een zeer uitvoerig plan doen toekomen, om de twee stations N. I. S. en S. S. in de benedenstad tot één station te vereenigen en in de bovenstad, te Weltevreden, op de plaats van het bestaande station Kemajoran, een flink stationsgebouw, der hoofdstad van Indië waardig, te bouwen.

.

De Koninkl. Paketvaart-Maatschappij.

De Koninklijke Nederlandsche Paketvaart-Maatschappij zou in den loop der maand Juni een geregelde, — voorloopig nog maandelijksche — dienst van de Java-havens op Bangkok openen.

.

Gewijzigde bestuursindeeling van Menado.

De Javasche Crt. van 16 Mei j.l. bevat een ordonnantie, waarbij wijziging wordt gebracht in de bestaande bestuursindeeling der residentie Menado.

Tot dusver bestond Menado uit zeven afdelingen, waarvan drie (Gorontalo, Midden-Celebes en Sangi en Talaud-eilanden) onder assistent-residenten, de overige onder controleurs.

Volgens de nieuwe regeling wordt de residentie in vier afdelingen gesplitst, waarvan drie onder een assistent-resident en een onder een controleur. Bij de afdeling Menado, die thans onder een assistent-resident komt te staan, wordt de afdeling Sangi en Talaud als een onderafdeling onder een controleur getrokken.

Afdelingen zullen dus voortaan zijn: Menado, Gorontalo, Midden-Celebes en Bolaëng Mongondou, (deze laatste onder een controleur).

Eigenaardig is, dat bij de omschrijving van het gebied der onderafdelingen, waarin de afdeling Menado zal zijn gesplitst, uitdrukkelijk staat vermeld, dat onder de Talaud-eilanden het eiland Palmas (Miangas) zal ressorteeren.

Gelijk men weet, is Palmas het eiland, omtrent welks recht van bezit verschil bestaat met de Vereenigde Staten.

Speciale inrichting tot het vervaardigen van OVERHEMDEN en ONDERGOEDEREN, naar maat of volgens model.

G. Lörker

DEN HAAG, Hoogstraat 32-32a.

ALLE præparaten der firma **KRAEPELIEN & HOLM** te Zeist, dus ook de Salmiak-Pastilles en Mentha-Pastilles, zijn uitsluitend verkrijgbaar in origineele verpakkingen waarop de naam KRAEPELIEN & HOLM voorkomt; men late zich dus geen minderwaardige namaak in de hand stoppen.

MAISON DRGUOT

DEN HAAG
LANGE HOUTSTRAAT 7 en 2. — TELEF. 753.
GROOTSTE INRICHTING
TOT COMPLETE MEUBILEERING
BEHANGERIJ - STOFFEERDERIJ - EIGEN
MEUBELFABRIEK - ANTIQUITEITEN EN
KUNSTVOORWERPEN.

BERLIJN.

HOTEL HOF VON HOLLAND, LOUISENSTRASSE 38.

HET EERSTE EN EENIG HOLLANDSCH HOTEL IN BERLIJN.

Kamers met 1 Bed van Mark 2 af, met 2 Bedden van Mark 4 af.

5 min. van BAHNHOF FRIEDRICHSTRASSE.
3 " " UNTER DEN LINDEN.

Minzaam aanbevelend, J. VAN VEELLEN.

Gescher & Kemper

DEN HAAG - VLAMINGSTRAAT 22.

Tapijten - Meubelen

A. J. VELLEKOOP,

— ENGLISH TAILOR. —

Uitrustingen voor Oost- en West-Indië.

REGENTESSELAAN 74,
= 's-GRAVENHAGE. =

PERZISCH IMPORTHUIS LA HAYE.

NOORDEINDE 11. — Téléphone 6008.

Maison la plus ancienne et la plus importante de cette ville, dont les tapis d'Orient, importés directement et garantis authentiques, forment l'Unique Spécialité à l'exclusion de toute imitation.

Réparation des Tapis.

MARTON KULCSAR.

na (open gedeelte in het oerwoud). Door gebrek aan tijd, als aan levensmiddelen moest men spoediger dan wenschelijk was de terugreis aannemen. Bij het afvaren van de rivier bezocht men nog een Indianendorpje, Ajoewa. Op 22 Februari was men terug in het kamp aan de Lucierivier en vond de levensmiddelen onaangeroerd.

Drie dagen later kreeg men op een bergje aan de rivier uitzicht over het land tusschen het Wilhelmina-gebergte en de Corantijn. Het bleef een uitgestrekt heuvelland, zonder eenige belangrijke verheffing, voor triangulatie dus zeer onvoordeelig. Weer kwamen er zware vallen. Andermaal brak de stalen boot in een der soela's, zoodat ze nogmaals met een compartiment moest worden verkleind. Men ontmoette balata-bleeders (mensen, die in het bosch gaan om uit de bolletrie-boom het melksap te tappen, dat als balata een surrogaat voor de rubber vormt). Op 15 Maart bereikte men de Kabelebo, een zijrivier van de Corantijn, hier bij de samenvloeiing nog 35 K. M. van Nickerie, van de monding. Van de bleeders hoorde luit. Kayser, dat men te Paramaribo zeer ongerust was over de expeditie. Daarom werden 2 arbeiders, die allen zeer naar huis verlangden, met de boot naar Nickerie voortgezonden. Nog werd de Kabelebo opgevaren, waarin twee vallen werden ontmoet en een zijrivier, de Dalbanakreek genaamd. Tot 23 Maart voer men de Kabelebo opwaarts, maar toen was de terugkeer geboden. Twee arbeiders waren ziek en ook de beide Europeanen voelden, dat hun krachten zeer verminderd waren. Bovendien belemmerden de vele regens het uitzicht zeer. Op een bergje werden nog metingen gedaan. Op den 27en voer men de Kabelebo weer af en op den 29en was men weer in de Corantijn. De afvaart ging nu zeer voorspoedig. In Epira en Oreala, nederzettingen van Indianen aan den Engelschen oever, vond men een gastvrij onthaal. Evenzoo te Springland en daarna ook te Nickerie. Waarna de expeditie op 1 April te Paramaribo aankwam, na een verblijf van 8½ maand in de wildernis.

Nadat luit. Kayser, de leider der expeditie, aldus bij een verkort reisverhaal de geographische resultaten had samengevat, werd het woord gegeven aan zijn tochtgenoot, den off. van gezondh. bij de marine, J. Fr. Hulk, die eenige mededeelingen zou doen over land en volk. De heer Hulk deed dat in den vorm van een vlotte causerie, waarin hij op aardige manier bijzonderheden vertelde van het leven in de wildernis, luchtig heenstappend over veel bezwaren en tegenvallers, maar steeds met een geopend oog voor grappige tegenstellingen. Uit den aard der zaak leent zich deze kouterij weinig tot een uitgebreid verslag.

Uit zijn persoonlijke ervaring vertelde de heer Hulk, welke meeningen hun reisgenooten, de Boschnegers, er op na hielden over de medische wetenschap. In het algemeen moest men altijd zooveel eten als men maar krijgen kon. Het houden van diët vonden zij eenvoudig bespottelijk. Toen een neger met een zieken voet eens volgens de regelen van de verbandleer was verbonden, kwam hij vertellen, dat hij het verband had weggegooid en daarop zoutbaden genomen had. Nu was hij veel beter. Een Indiaan die aan doofheid leed, slokte twee eieren in, met schaal en al, en toen zeide hij reeds veel beter te kunnen hooren. Bepaald lui waren ze niet, deze negers, maar zoo tegen 2 of 3 uur 's middags hadden ze er volmaakt genoeg van en gingen vergaderen, d. w. z. ze stapten aan land en waren niet meer in beweging te krijgen. Daarentegen begonnen ze den dag liefst lang vóór zonsopgang.

Er was eene begrijpelijke emotie, toen men 5½ maand na het vertrek weer menschen ontmoette. Het was alsof men, in zijn kinderjaren, naar de volgende pagina van een verhaal van Aimard verlangde. Maar hoe geheel anders was de ontmoeting dan men gedacht had. Toen men het armzalig Indianendorpje bereikte, bij verrassing, zaten al de bewoners met strakke gezichten te kijken, ze maakten pijn, waren aan het koken of staarden wezenloos in het niet. Ze negeerden de vreemde menschen absoluut, in een volutaakte zelfbeheersching, en dit, hoewel ze stellig nooit blanke menschen hadden gezien. Dit bracht de Indiaansche étiquette zoo mee. Eindelijk kwam het oude dorpshoofd aangesloft, maar met een erg zuur gezicht. Eerst toen de zekerheid bestond, dat de witmenschen de ouden niet zouden slaan en de kinderen niet meenemen, werden teekenen van gastvrijheid gegeven en daarna begon de ruilhandel, waarbij de vrouwen schrikkelijk overvroegen. De jammerlijke dorpshonden, echte velen-been-beesten, die altijd door jankten, waren voor een deel rood geschilderd, wat ze beter geschikt voor de jacht maakte.

Deze menschen waren aan ernstige ziekten onderhevig, zoodat de sterfte wel groot moest zijn. Lues en tuberculose kwam voor.

Aan het einde van zijn aardige voordracht, hoopte de heer Hulk althans den indruk te hebben gegeven dat hun kampeven gedurende 250 dagen een bestaan is geweest, dat hoezeer ook vermengd met vele kleine narigheden, als natte kleeren, eentonig of bedorven eten, insecten en ongemak, toch wel de eigenaardige bekoring had van een vrij en primitief leven in de open lucht bij dag en nacht, in een natuur, die misschien wel eens wat eentonig, toch vaak zoo mooi kon zijn door haar statige riviergezichten of levendig bruisende vallen. De smalle kuststrook eenmaal voorbij, is heel Suriname één groote wildernis. Maandenlang reizend door dit geweldig oerwoud of eer nog starend van de bergen over het landschap — dat zich dan steeds eentonig voordoet, boomen aan boomen zich rijdend tot wouden, zoo ver het oog maar kan zien — komen als van zelf bij den reiziger deze vragen op: „Hoelang mag het nog duren vóór deze streken zullen worden bezocht, bewoond, gecultiveerd?”

Ten slotte vroeg de Minister van Koloniën het woord en zeide o.m.:

„Er is een tijd geweest, toen het scheen alsof Nederland alleen leefde op zijn historischen roem, en wees dan met blijdschap op het werk van deze beide echte vaderlanders, de heeren Kayser en Hulk. Zoolang Nederland nog mannen telt als deze twee, aldus de minister, die in staat zijn tot zulke kloeke daden, behoeven wij aan de toekomst van ons land niet te twijfelen. Spr. sloot zich aan bij het woord van weemoedige hulde, dat de voorzitter van het Genootschap, de heer IJzerman, in het begin der vergadering had gewijld aan de nagedachtenis van wijlen Eijerts de Haan, den leider der Corantijn-expeditie. Zijn nagedachtenis zal in eere blijven!

In de tweede plaats kon de minister een heuglijke mededeeling doen, t. w. dat H. M. de Koningin behaagd heeft, op voordracht van de ministers van koloniën en van marine, te bevorderen tot officier in de Oranje Nassau Orde den luit. ter zee 2e klasse C. C. Kayser; en te benoemen tot ridder in dezelfde orde den officier van gezondheid J. Fr. Hulk. Bovendien is de eere medaille in brons in dezelfde orde toegekend aan de Surinaamsche arbeiders H. P. Aelprado en F. C. Kloppenburg, die de expeditie vergezelden, en tot haar welslagen bijdroegen. Dat ook de verdiensten van deze eenvoudige menschen zijn erkend, deed spr. in het bijzonder gendegen.

Ten slotte sprak de minister de hoop uit, dat de expeditie ook in de toekomst vruchten moge hebben en wel in dezen zin, dat anderen het spoor van de heeren Kayser en Hulk mogen volgen, zoodat er, nu de hoofdpunten zijn aangegeven, ook een meer gedetailleerde kaart van Suriname zal kunnen verschijnen. Maar vooral in deze beteekenis, dat ons geheele volk zich zal voelen aangegrepen, om aan de kolonie Suriname die aandacht te wijden, welke zij verdient. Nu zij bekend is, rust op ons de plicht haar tot bloei te brengen!

Aan hen, die daartoe het verlangen te kennen gaven, werd hierna de gelegenheid gegeven persoonlijk met de heeren Kayser en Hulk kennis te maken.

Des avonds zaten de beide ontdekkingsreizigers aan een intiem feestmaal, te hunner eere gegeven, aan.

WAT DE INLANDER ZEGT.

Madoera. a. Over het Inlandsch personeel bij den Veeartsenijk. dienst. Sedert ruim een jaar zijn op het eiland Madoera mantri's bij den Veeartsenijk. dienst werkzaam. Zij hebben, in het belang van den algemeen bekenden uitvoer van Madoeresch vee naar elders, de opdracht den veestapel op het eiland te verbeteren en dezen onder zekere controle te brengen. Daarvoor zijn reeds verschillende maatregelen genomen en voorzieningen getroffen, terwijl een register in elk dorp de juiste sterkte van den veestapel aangeeft. Van het vervoer en den uitvoer wordt behoorlijk aantekening gehouden. Die bijhouding van de registers geschiedt door een dorpshoofd, dat lang niet altijd voor die taak berokend is, hetgeen tot gevolg heeft, dat vele tjariks en loerah's de hulp invoeren van de hulp-schrijvers (magangs) op de kantoren van den ass. wedono of van den wedono, waarvoor van f 1 tot f 2.50 voor elke bijhouding moet worden betaald. Geldelijke tegemoetkoming ontvangt het dorpshoofd voor deze functie niet; integendeel, zij brengt hem geldelijke schade aan en het hindert hem daarom, dat, terwijl hij één der voornaamste bezigheden van den mantri vervult deze de grootste geldelijke voordeelen geniet en hij uit eigen beurs moet bijpassen.

En dat die voordeelen niet onbelangrijk zijn, moge hieruit blijken, dat hunne inkomsten, met inbegrip van de gedeclareerde gelden, al spoedig f 100 des maands en meer bedragen, een bedrag dat de bezoldiging van een assistent-wedono, wiens werk vrij wat zwaarder is, al zeer nabij komt.

PEEK & CLOPPENBURG

- Wagenstraat 12-14-16 -
Spuistraat 13 - DEN HAAG.
VERDER IN ALLE STEDEN.

□ HEEREN- en KINDERKLEEDING □
□ UITRUSTINGEN □
HOEDEN HEMDEN ONDERGOEDEREN

C. FORTMANN,
SPUISTRAAT 10, DEN HAAG.

GROOTSTE KEUZE

in TAFELSERVIEZEN, GLASWERK, LEPELS, VORKEN,
:- MESSEN, LUXE en HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN. :-
Verzendingen onder garantie van gave overkomst.

H. ZUMPOLLE - 's-Gravenhage

VEENESTRAAT 29 - Teleph. 4105.

KOFFERS, TASSCHEN, LEDERWAREN.

Grootste en meest gesorteerde Magazijnen
in NEDERLAND.

Vraagt GEÏLL. PRIJSCOURANT.

L E E R S T E
R O T T E R D A M S C H E
R O T T E R D A M,
Oudehavenkade No. 1, Plan C.
Hoofdvertegenwoordiging in Nederl.-Indië:
De Heeren VAN HEUSDEN en MEES,
Kali-Besar, Batavia.
Zeer vrijgevege Polisvoorwaarden.
VERZEKERING.

MEUBELFABRIEK
B E H A N G E R I J
B R E D A.
BOSCHRIJKE OMGEVING.
WONINGINRICHTINGEN
in huur.
Groote Markt 50. P. HEIJMAN.

F. L. VAN BOMMEL,
VLAMINGSTRAAT 8-10 - DEN HAAG.
TELEFOON 5501.

DAMES- EN HEEREN MODE-ARTIKELEN
HANDSCHOENEN
Speciale Afdeling Heerenhoeden en Petten

HOTEL VAN ZEBEN - CAFÉ-RESTAURANT,
Wagenstraat 44, TEL. 411. DEN HAAG.

LOGIES met ONTBIJT. vanaf f 1.50, PLAT DU
JOUR van 12-2 uur à f 0.50, DINERS vanaf f 0.80 en
hooger van 4½-7½ uur. Restaurant à la Carte ge-
durende den geheelen dag.

Aanbevelend, v. ZEBEN.

De mantri heeft de registers te controleren en teekent ze, na accoord bevinding af, doch of die controle nu altijd correct is, durft de schrijver van het artikel, voorkomende in de **Bintang Soerabaja** van 20 Maart j.l. no. 51 niet beweren. Wel weet hij dat menig assistent-wedono den mantri steunt om hem maar in staat te stellen zijne reisdeclaratie in te dienen.

In alle opzichten komt bij dezen tak van dienst dus de meeste hulp van de zijde der Inlandsche hoofden, die daarvoor niets ontvangen, terwijl het beschikbaar gestelde geld in de zakken van de mantri's terecht komt.

Onder die omstandigheden zou het, volgens de meening van den schrijver, veel beter zijn, wanneer de regering er toe kon besluiten alleen deskundigen van de Veeartsenijschool te Buitenzorg op Madoera te plaatsen; er bestaat dan ten minste kans dat goed werk geleverd wordt tegen een minimum van kosten.

b. Het Inl. personeel bij den Pandhuisdienst.

Volgens mededeeling, voorkomende in de **Bintang Soerabaja** van 21 Maart 1911 no. 68, is onlangs te Bangkalan het examen afgenomen aan Inlandsche jongelieden, die bij den Pandhuisdienst wenschen te worden geplaatst. Het ligt n.l. in de bedoeling van het bestuur om op verscheidene plaatsen van het eiland pandhuizen te openen en die onder beheer van Madoereesche jongelieden te stellen.

De Javanen, die thans bij dezen tak van dienst zijn aangesteld, zullen die verandering zeker niet onaangenaam vinden, waar het vooruitzicht voor hen wordt geopend naar hun land te kunnen terugkeren. Want schitterend was hunne positie op Madoera niet.

Een Javaansch leerling bij den Pandhuisdienst b.v. ontvangt slechts eene bezoldiging van f 15 's mds. en om daarvan vrouw en kinderen te onderhouden, zich zelf behoorlijk te kleeden, om van andere uitgaven niet te spreken, moet men al een bijzonder kundig rekenaar zijn.

Een dezer Javaansche leerlingen was te Bangkalan in functie. Afkomstig van Probolinggo, had hij bij zijne plaatsing zijne vrouw mede genomen en scheen het in het begin van het verblijf te Bangkalan nog al te gaan. Doch na een maand tijds veranderden de omstandigheden en maakten gezondheid en tevredenheid plaats voor ziekten en geldelijke zorgen, waaraan men op Java niet gewoon geweest was.

Dientengevolge keerde de vrouw naar Probolinggo terug, terwijl de leerling introk bij den hulponderwijzer te Bangkalan. Deze was eveneens van Javaansche afkomst, ongehuwd, bescheiden en geduldig van aard, en gaarne bereid zijn landgenoot hulp te verlenen.

Op het einde van de eerste maand moest het kostgeld betaald worden, doch het was er niet, aangezien de leerling verplicht was geweest, eerst de schulden aan de leveranciers te voldoen, zoodat hij, ten einde raad, zijn dienstpet aan den kapstok hing, den geheelen pandhuisdienst in den steek liet en als het ware als een vluchteling naar Probolinggo terugkeerde.

De dienstpet verwisseld met de sambal; is dat geen teeken van vooruitgang, vraagt de schrijver?

Onveiligheid te Modjowarno. — De **Bintang Soerabaja** van 21 Maart 1911 No. 65, maakt gewag van de groote onveiligheid, welke thans te Modjowarno heerscht. De dieven zijn in den laatsten tijd al bijzonder brutaal en halen, als zij niets uit de hoofd-woningen kunnen machtig worden, de goederen uit de keukens weg, terwijl kippenrennen en rijstschuren met geweld worden opengebrouwen. Het schijnt, dat dit slechte volk komt uit de streek van Beneden-Brangkal, waar het zich des avonds verzamelt, om per tram of dogkar, naar Modjowarno te rijden en zich daar op de avondmarkt te mengen onder het groote publiek. Zij ontmoeten dan de lieden van Modjowarno, die de noodige plaatselijke inlichtingen verstrekken, en slaan daarna hun slag.

De politie schijnt hier niet krachtig genoeg op te treden tegenover het slechte volk, dat, wegens de hooge prijzen der voedingsmiddelen, honger heeft en daarom van anderen neemt, hetgeen het noodig heeft, willen de gezinnen in leven blijven.

Intusschen wordt door dien toestand het bewaren van rijst in de schuren voor de bevolking zeer moeilijk gemaakt.

WAT DE CHINEES VERTELT.

Toelating van Chinese Consulaire ambtenaren in Ned.-Indië. — In het tweede Avondblad van het **Vaderland** van Dinsdag 9 Mei 1911 No. 910, komt, met betrekking tot de toelating van Chinese ambtenaren in Ned.-Indië, het bericht voor, dat den 8en

Mei 1911 te Peking de onderteekening heeft plaats gehad van de tusschen Nederland en China gesloten overeenkomst, regelende de toelating dier ambtenaren in de Nederlandsche koloniën en bezittingen. Tegelijkertijd werden tusschen Harer Majesteits gezant te Peking en de Chinese Regeering gelijkkluidende nota's gewisseld, wederzijds vaststellende, dat voor de toepassing dezer overeenkomst mogelijk twijfel bestaat omtrent de vraag, of eenig persoon Nederl., dan wel een Chineesch onderdaan is, beslist zal worden overeenkomstig de in de Nederlandsche koloniën en bezittingen geldende wetten.

Deze oplossing zou er op wijzen, dat de Chinese Minister van Handel te Peking zich weinig heeft gesoerd aan het tot hem gerichte rekest van de Ned.-Indische Chineezers, die, volgens het voorkomende in de **Bintang Soerabaja** van 22 Maart 1911 No. 66, daarbij hadden verzoekt niet in de Nederlandsche voorstellen te treden, omdat de door Nederland gegeven nationaliteit hen niet op den voet doet behandelen van Nederlander, maar wel van „Inlander”, die geen nationaliteit bezit.

De gevonden oplossing zal dus vermoedelijk adresanten niet bevredigen.

De Maleisch-Chineesche Pers. — In de **Djawa Tengah** van 22 Maart 1911 No. 65, wordt met een woord van lof melding gemaakt van den arbeid van wijlen den heer Frederik Hendrik Daniel Johan Pangemann, in leven Hoofdredacteur van het te Semarang verschijnend blad **Warna-Warta** en vroeger Hoofdredacteur van de **Perniagaan** te Batavia. Daarbij worden in herinnering gebracht de vele diensten, welke door hem aan de Maleische Pers in het algemeen en aan de Chineezers in het bijzonder zijn bewezen. Doortastend en moedig wist hij aan te sturen op hetgeen in zijne oogen goed was voor de ontwikkeling van de Chinese belangen in Ned.-Indië, en niet weinig droeg hij bij tot de bevordering van de vrije beweging in Ned.-Indië van de Chineezers, zooals die thans tot stand gekomen is. Vooral de Chineezers van Indramajoe en Bandoeng, die het dikwijls zwaar te verantwoorden hebben gehad, ondervonden zijn krachtigen steun, die niet zal worden vergeten, en zijn veel aan hem verplicht.

De schrijver, „**Horizont**”, roept met het oog daarop alle Chinese besturen en toogevende Chineezers op, om van hunne erkentelijkheid te doen blijken, en, in den vorm van een geldelijke bijdrage, de nagelaten weduwe en het groote gezin in staat te stellen van Semarang naar Batavia terug te keeren.

De Chinese school te Bandjermasin. — In de **Sinar Borneo** van 8 en 11 Maart 1911 Nos. 19 en 20, wordt medegedeeld, dat de Jong-Chineesche Vereeniging te Bandjermasin, wegens den stand der kas, hare school heeft gesloten, en dat thans niemand meer bereid is zich eenige functie in het afdeelingbestuur te laten welgevallen.

De leerlingen dier school spraken in genoemd blad hunne teleurstelling over den genomen maatregel uit, waardoor zooveel nuttigs, waarop de weldenkende en vaderlandslievende Chineezers hadden gerekend, ongedaan werd gemaakt. Op die school toch werden het Chinese schrift en de Chinese taal onderwezen en de jeugd op die wijze in staat gesteld met de rasgenooten in het moederland gemakkelijker om te gaan.

Het schijnt, dat ter hoofdplaats Bandjermasin het streven der Jong-Chineesche Vereeniging geen wortel kan schieten. De vaderlandslievende gevoelens zijn daarvoor niet sterk genoeg ontwikkeld, en bovendien is de lust tot aaneensluiting en samenwerking niet bijzonder groot. Men kan zelfs opmerken, dat er een sterke neiging bestaat, met hulp van achterklap, elkander op zijde te dringen.

Dat een en ander den goeden naam van den Chinese stam niet verhoogt, spreekt van zelf, zegt de schrijver.

Van Peking naar Taskend (slot). Dr. Morrison, correspondent van het Engelsche Nieuwsblad **The Times**, grijpt bij het eindigen van zijn tocht door Midden-China, thans de gelegenheid aan, alle Chinese grootwaardigheidbekleeders, die hij op zijn weg ontmoette, dank te zeggen voor de overal genoten gastvrijheid en voor de vriendelijke wijze, waarop men hem steeds tegemoet is gekomen.

De afstand, door Dr. Morrison op deze landreis afgelegd, bedroeg 3760 Miles, waarmede 174 dagen zijn gemoeid geweest, terwijl hij van af het station te Peking tot aan het Russisch spoorwegstation, van den hoogsten besturende ambtenaar af tot aan den nederigsten karrevoerder toe, de meest mogelijke vriendschap heeft mogen ondervinden.

Die goede ontvangst hield natuurlijk verband met het feit, dat de reiziger een zoon van Engeland was, welk land zoo duidelijk de bewijzen geeft belang te stellen in de ontwikkeling van China en deel neemt

P. ABRAHAMSON,

& HOFJUWELIER, &

VEENESTRAAT 27. SPUISTRAAT 56/58. PRINSESTRAAT 34.
Tel. 2515. Tel. 40. Tel. 2823.

— DEN HAAG. —

INKOOP tot de hoogste waarde van INDISCHE BRILLANTEN, DIAMANTEN, GOUD, ZILVER en PLATINA. TAXATEUR.

Voor gemeubileerde Woningen

wende men zich tot de Firma

N. V. W. CORSMIT BROSSOIS & Co.

Bezuidenhout no. 1 - Tel. 811 & 6423

die altijd Woningen beschikbaar heeft

-- om direct te betrekken. --

Meer dan 100 tevredenheidsattesten ter inzage

A. SCHARENBERG,

HOFLEVERANCIER.

NIUWZILVER- EN NIKKELWERKEN

HUISHOUELIJK LUXE

TELEPH. INTERC. 2443.

HOOGSTRAAT 15, - 's-GRAVENHAGE.

HOYMAN & SCHUURMAN.

Passages zonder verhooging van kosten te bespreken naar Oost- en West-Indië, Noord- en Zuid-Amerika, Afrika, Australië, Engeland, Japan, China, enz.
Plezierreizen met speciale plezierbooten naar Noorwegen per Hamburg-Amerika-Lijn en P. N. O.
Assuranties, expedities, informaties, enz.

M. J. MEERTENS,

Piet Heinplein 1. -- Telefoon 3218.

Grand Hotel Café-Restaurant „**VICTORIA**”,
SPUISTRAAT 16, DEN HAAG - TEL. 3768.

GUNSTIG GELEGEN IN HET MIDDEN DER STAD.
LIFT - ELECTRISCH LICHT - CENTRALE VERWARMING.
80 KAMERS EN SALONS.

PLATS DU JOUR 50 Ct. - DINERS VAN f1.50 EN HOGER.

Meest bezochte Café en Restaurant van Den Haag.

J. DEN HARTOG,

gedurende 15 jaar Gérant van Rest. RICHE.

Magazijn van HEERENHOEDEN en PELTERIJEN.

EDUARD PELGER,

PRINSESTRAAT 35, - 's-GRAVENHAGE.

— TELEPHOON 3902. —

RIJWIELEN.

DE GLORIE VAN HOLLAND.

::: PRIJSCOURANT GRATIS EN FRANCO. :::

DESGEWENSCHT GEMAKKELIJKE CONDITIES.

COLUMBUSSTRAAT 76. - Tel. HAAG 2643. - Kantoor 8-6 uit.

H. W. DOHNA, Civ. Ingenieur, Fabrikant.

DE BAS & Co., Bankiers

NOORDEINDE 64c :: 's-GRAVENHAGE

belasten zich met alle BANKZAKEN.

— SAFE-INRICHTING. —

aan de evolutie, welke het Chineesche volk moet voeren tot een hooger peil van intellectuele ontwikkeling, die het, door ontplooiing van breede gedachten, zal leiden tot den weg van waarheid, rechtvaardigheid en geluk.

De reiziger heeft zich dan ook persoonlijk en plaatselijk kunnen overtuigen van de onwaarheid der bewering van sommige lieden, dat Engeland's invloed in China gedurende de laatste jaren zou zijn gedaald.

Gedurende de geheele reis had Dr. Morrison slechts twee maal zijn reispas te vertoonen, doch niet alleen dat het verzoek daartoe met de grootste beleefdheid geschiedde, zelfs kwam men, ter vermijding van een noodloozen gang naar het officieele kantoor van den ambtenaar, eenmaal een bezoek aan den reiziger ten zijnen huize brengen, ten einde deze formaliteit in de woning af te doen.

Te Kuldja vernam Dr. Morrison het overlijden van Koning Edward VII van Engeland.

De Chineesche vlag woei half-stok, terwijl door één der Chineezers een afschrift van de beschikking van het Wai-Wu-Pu-college werd voorgelezen, welke op het kantoor van den Generaal der Tartaren was aangeplakt, en waarin met leedwezen de dood van Koning Edward werd vermeld.

Behalve aan de Chineesche autoriteiten is de reiziger ook dank verschuldigd aan de Russische landsdienaren en in het bijzonder aan den Consul-Generaal Sokow te Kashgar, die hem in alle opzichten hulp bewees en trachtte de moeilijkheden der reis te ondervangen. Zelfs had hij aan den stationschef te Andijan geschreven alle mogelijke faciliteiten te verlenen en zoovele kaartjes ter beschikking van Dr. Morrison te stellen als deze voor hem en zijn bediende zou blijken noodig te hebben.

Zoo ziet men, dat de vroegere vijandige stemming van Rus en Engelschman in Midden-Azië is geweken en plaats heeft gemaakt voor eene verhouding, die getuigt van wederzijdsche achting en vriendschap.

Van Vreemde Koloniën.

BRITSCHE KOLONIËN.

De Imperial Conference heeft 't weer omtrent een paar punten tot eenstemmigheid gebracht. Was door de overzeesche zelfbesturen de meening uitgesproken, dat het moederland wel wat meer kon bijdragen tot de immigratie in de onderhoorigheden, Mr. Burns bekeek de kwestie van de zijde van het moederland en gaf daarbij cijfers aan die insloegen. In 1905 vertrokken ruim 194000 emigranten uit Gr. Britt., waarvan ruim 105.000 naar de overzeesche deelen van het rijk. In 1910 waren deze getallen bijna 234.000 en 159.000. De verhouding dergenen, die niet naar vreemd gebied togen was dus veel gunstiger, n.l. 68% tegen 54% in 1906. In de eerste vier maanden van 1911 vertrokken 23.000 emigranten meer dan in het overeenkomstige tijdperk van het vorige jaar, en deze vermeerdering is in haar geheel aan Australië en Nieuw Zeeland ten goede gekomen. Bestendigt deze gang van zaken zich, dan zal 80% der uit het moederland verhuizenden, toch op Britsch grondgebied blijven. Dit resultaat wordt beschouwd als een gevolg van de uitstekende organisatie van het „Emigrants information office” te Londen.

Veel meer zou, meende Mr. Burns, niet van het Vereenigde Koninkrijk verwacht mogen worden. Het totaal der voor 1911 geraamde emigratie vertegenwoordigt 60% van de natuurlijke toename der bevolking van Engeland, Schotland en Ierland. Dit is een zeer hoog cijfer voor emigratie, en daar hiervan weer 80% naar de onderhoorigheden en koloniën gaat, lijkt een uiterste grens bereikt, te meer daar verklaard werd, dat het gehalte der overgekomenen niet mag verminderen.

De conclusie, waarover de conferentie het eens werd, luidde ten opzichte hiervan dan ook: men ga voort op den ingeslagen weg.

Meer voeten in de aarde had het een bevredigende oplossing te vinden voor het door Australië en Nieuw Zeeland opgeworpen voorstel tot instelling van een enkel rijkshof van hoogste instantie. Thans zijn er twee hoven van hoogste beroep; één rechtslichaam, gevormd uit het Hoogerhuis voor het moederland; één rechtslichaam gevormd uit den z.g.n. Geheimen Raad voor de onderhoorigheden. De overeenstemming werd ten slotte bereikt op dezen grondslag: de twee instellingen zullen tot één samensmelten, maar als dit lichaam een Engelsche zaak behandelt, zal 't Huis der Lords, — als het een koloniale zaak berecht Geheime Raad heeten.

Een punt, waarover de gevoelens uiteen blijven loopen, is de wijze waarop de overzeesche deelen van het Rijk hun invloed op den loop der staatsmachine zullen kunnen doen gelden. Dit is de kwestie, die voor de toekomst de grootste moeilijk-

heden in het vooruitzicht stelt. Zijn de Britsche staatslieden genegen een Raad in te stellen, die, wanneer de conferentie zal zijn afgelopen, voor de belangen der onderhoorigheden in het moederland blijft opkomen, Australië en Nieuw-Zeeland (laat ons Canada er maar bijvoegen) deden duidelijk uitkomen, dat zij met een ambtelijke vertegenwoordiging niet tevreden kunnen zijn. In en buiten de conferentie spraken de koloniale leiders het uit, dat zij door het volk verkozen vertegenwoordigers wenschen, die mede te beslissen zullen hebben over al die staatszaken, welke voor de koloniën van niet minder belang zijn, dan voor het moederland. Zal hier een middenweg te vinden zijn? Gevonden is hij op deze conferentie niet!

Men weet, dat in Australië vrouwenkiesrecht een uitgestreden zaak is, en dat in Nieuw-Zeeland de strijd als een gewonnen pleit beschouwd mag worden; de vrouwen daar toonen er nu ook nog wat voor over te hebben haar overtuiging in Engeland te helpen propageeren. Aan den reuzenoptocht die de vrouwen organiseerden, ter gelegenheid van de kroningsfeesten te Londen, heeft een Australisch contingent deelgenomen, onder leiding van de vrouw van den Premier van den Austr. Statenbond, en een N. Zeelandsch contingent onder de echtgenoot van den Lord Chief Justice.

Het vraagstuk zwart en blank heet in Z.-Afrika zoo moeilijk niet, als de rassen maar ieder bij hun kleur blijven. Ja! als! Maar de moeilijkheid blijft dan toch als zij dit niet doen. Te Keimoes in Kaapland woont een Europeaan Moller, die met een gekleurde vrouw is getrouwd. Toen hij zijn kinderen op de school der blanken deed, namen verscheiden ouders hun kinderen ervan af. De schoolcomm. verbood daarom de school voor de kinderen van Moller. Deze ging in beroep bij alle autoriteiten maar vond nergens verhoor, en de pers staat ook aan de zijde der autoriteiten. De scholen waar blanke-, bruine- en zwarte kinderen nog samengaan moeten, vindt men plaats maken voor scholen van één kleur. Tot in welken graad zal een druppel gekleurd bloed meerekenen om een kind als niet blank te doen aanwijzen?

DUITSCHE KOLONIËN.

De Deutsche Kol. Zeit. van 10 dezer maakt met voldoening gewag van hetgeen zij noemt, de glansrijke financieele ontwikkeling van Togo in 1910. In dit „Schutzgebiet” brachten de belastingen 15% meer op dan de raming bedroeg. De afkoop b.v. van verplichten arbeid door een storting in geld was geschat op 210000 M. en bracht 626000 M. op. Voordeelige uitkomsten gaven verder de belastingen op spiritualiën, op de pacht, op de aanvragen voor den rubberhandel. De verkeersmiddelen gaven reeds een overschot, al was 't nog maar 4500 M. Laat men de buitengewone uitgaven buiten rekening, dan schonk het afgelopen jaar een voordeel slot van 739400 M.

Hetzelfde blad bevatte, in 'n voorgaand nr., lezenswaardige beschouwingen over het koloniseeren en acclimatiseeren in tropische gewesten. Deze kunnen geschieden ten koste van de eigenaardigheden der emigranten, dan wel met behoud der eigenschappen van het immigrerende ras. Voorstanders van het eerste systeem, zooals prof. Steudel, vragen een volslagen overgang, die er op gericht moet zijn den nieuweling geschikt te maken in 't tropische klimaat dagelijks 8 à 10 uren te werken, zooals hij 't in zijn eigen land doen kan. Anderen, zooals prof. Nocht, verklaren dit een streven naar 't onmogelijke, daar in dat klimaat de inboorlingen zelf niet zoo zwaren lichamelijken arbeid leveren. Deze vragen voor de landverhuizers slechts zekerheid van voldoende welvaart om er zich te vestigen; eerst van het uit hen komend geslacht is meer volledig aanpassen aan de toestanden van land en klimaat te verwachten.

De vorderingen van de geneeskunde en de gezondheidsleer hebben er veel toe bijgedragen om den nadeeligen invloed van de warme landen op het gestel te temperen. Kinine, muskietentheorie, strijd tegen drankmisbruik, verbetering van terrein, huisvesting, kleeding, levenswijze enz., ziedaar de factoren, die den emigrant van onzen tijd een minder zwaren strijd voor oogen stellen, dan in vroegere jaren het geval was.

Majoor Dr. Kuhn verwacht veel ten goede van een blijvend contact van de uitgetrokkenen met het moederland, geregelde verloven en het vergemakkelijken van de gelegenheid om de kinderen hun opvoeding in het moederland te laten genieten. Hij richt de aandacht vooral op de noodzakelijkheid van een geregelde uitwisseling over en weer, opdat de aan-

L. J. VAN DER MEER JR.

MAGAZIJN van
Gemaakte Heerenkleeding
en Kleeding naar maat.

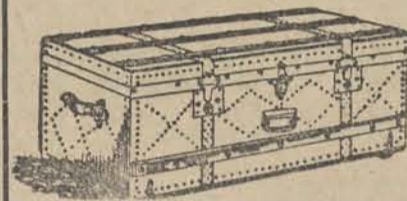
26A HOOGHE WESTEINDE.

— TELEFOON 4018. —

SOLIDE QUALITEITEN.

BILLIJKE PRIJZEN.

W. POPPINK, :- :- TELEFOON No. 4485.

Prins Hendrikstraat
141-143, Den Haag.
Geheel gepantserde Hukofers. Voor het bagageruim, 100 cM. lang, 50 cM. breed, 50 cM. hoog, m. bak f 12.50. Voor de hut 100 cM. lang, 50 cM. breed, 35 cM. hoog, m. bak . f 11.50. Voor de hutten der nieuwe booten 100 cM. lang, 50 cM. breed, 40 cM. hoog, m. bak f 12.—

RIPPEN

PIANOHANDEL

PIET HEINSTRAT 42

ELANDSTR. 17 TEL. 4683

VERHUREN

STEMMEN

Vestigt U in NIJMEGEN!

Voor inlichtingen wende men zich aan het SECRETARIAAT van

NIJMEGEN VOORUIT!

M. CROMMELIN, Voorzitter,
ALOYS B. JANSEN, Secretaris.

RESTAURANT le ÉTAGE.
Plat du Jour f 0.50 - à la carte - Diners f 0.80, f 1.20,
f 2.—, 's Avonds na 8 uur Plat du Soir f 0.75.

AUG. KNAPPSTEIN,

Vlamingstr. 15-17,
:- DEN HAAG. :-
Telef. Interc. 2479.

PARTERRE:
Melksalon, Lunchroom - Koude en warme spijzen.

Hotel-Pension INSULINDE.

Pension- en Hotel-verblijf,
Bankplein 2, Tel. Int. 1486,
DEN HAAG - (HOLLAND).

NEDERLANDSCH-INDISCH
ADMINISTRATIE-KANTOOR EN HULPBANK.
's-Gravenhage — Kortenaerkade 7.

CREDIET- en BANKZAKEN.
LEVENS- en BRAND-VERZEKERINGEN.
ADMINISTRATIËN.

BESCHAAFDE JONGE DAME, a.s. winter naar Oost-Indië vertrekkende, zoekt in aanraking te komen met een FAMILIE, die haar gedurende de reis de verzorging der kinderen zou willen toevertrouwen, tegen vergoeding van reiskosten.

Brieven onder letters „M. B.” aan het BUREAU van dit Blad.

passing geen vervreemding van de nationaliteit worde.

Wij, Nederlanders, vinden hierin de twee richtingen terug, die weder de onderscheiding tusschen „koloniën” en „bezittingen” in andere werelddeelen in onze wetgeving hebben gebracht. Wie aan een werkelijk koloniseeren denkt, zooals b.v. de Engelsen in Canada, Nieuw-Zeeland, Australië en de Nederlanders in Zuid-Afrika hebben bereikt, zal een geheele aanpassing, een volledig opgaan in het nieuwe moeten bevorderen, zij 't al niet bij de landverhuizers zelf, dan toch bij hun nakomelingen. Wie aan een tijdelijk overgaan denken, zooals de Britten en Nederlanders, die naar Indië gaan, volgen meer de aanwijzingen van hen, die het aanpassen tot het noodzakelijke beperken en aan 't behoud der nationale eigenschappen den voorrang geven. Voor allen blijft intusschen een voordeelige regeling van het acclimatisatie-proces een zaak van het grootste gewicht.

In Zuid-West-Afrika zal een hoofdelijke belasting worden ingevoerd, van 6 M. per jaar per volwassen man en vrouw. De opbrengst moet besteed worden voor directe belangen der inboorlingen zelf. Wie niet werkt kan hooger aangeslagen worden; wie de halve M. per maand niet wenscht te voldoen, kan er 2½ dag arbeid voor in de plaats geven. Wie zich aan de opgelegde verplichting onttrekt, zal gestraft worden met boeten tot 150 M., gevangenis en dwangarbeid tot 3 maanden.

FRANSCH KOLONIËN.

Sedert 1896 bestaat in Frankrijk een voorschrift, dat voor de ambtenaren aan het departement te Parijs een verblijf van ten minste twee jaren in de koloniën tot eisch stelt om het tot „sous-chef” aan het departement te kunnen brengen. Maar van dezen maatregel, uitgevaardigd ten gevolge van een uit de volksvertegenwoordiging gekomen drang, was inderdaad zoo weinig in toepassing gebracht, dat de uitzondering regel, het voorschrift uitzondering geworden was.

De nieuwe minister, Messimy, heeft nu eindelijk getoond, dat het hem ernst is met de toepassing er van, althans een vrij groot aantal ambtenaren, die niet aan den gestelden eisch voldeden, zijn ter beschikking gesteld van de gouverneurs van West- en Midden-Afrika.

Een goede maatregel zeker, maar twee jaren is niet lang, en als deze ergens op een bureau worden doorgebracht, zullen zij wellicht meer een schijn geven van meerdere bevoegdheid tot oordeelen, dan eenig recht er toe bezorgen. Een bepaling zou daarom nog noodig zijn, om die twee jaren althans te doen doorbrengen in een ambt, dat inderdaad kennis van de toestanden kan geven, dan wel om de betrokkenen, zonder een bepaald ambt te bekleeden, in de gelegenheid te stellen in dien tijd veel te zien en te verwerken.

MAROKKO.

Een belangrijke week, waarvan wij de hoofdmomenten hebben te memoreeren.

Bezetting van Mequinez. Dientengevolge onderwerping bij generaal Moinier van Moelai Zin, den uitgeroepen tegen-sultan, broeder van sultan Hafid.

Optreden van Spaansche troepen in Marokko, waardoor de goede verstandhouding tusschen Spanje en Frankrijk verstoord scheen, en de algemeene politiek dreigde meer verward te worden.

Verklaring in de Fransche Kamer door den minister van buitenlandsche zaken, dat geen vrees behoeft te bestaan voor een geschil tusschen Sp. en Fr. over de Marokko-politiek. Zij zijn het er over eens, dat de onafhankelijkheid van den sultan, de ondeelbaarheid van zijn staten en de economische vrijheid van Marokko gewaarborgd moeten blijven. Alles, wat zij doen, geschiedt om deze op hechte grondslagen te vestigen, en hun bemoeienis zal eindigen, wanneer daaromtrent voldoende zekerheid verkregen is.

INGEZONDEN.

Hooggeachte Redactie!

In het Nummer van Uw blad van 15 dezer wordt door U de aandacht gevestigd op het schotschriftje, dat Mr. Van Ossenbruggen noodig heeft gevonden tegen mij en mijn boek „Het Rechtsleven bij de Minangkabausche Maleiers” te publiceeren. Onder den schijn van een verdediging der nagedachtenis van Prof. Wilkens is genoemde heer er blijkbaar slechts op uit geweest om mij en mijn arbeid door het slijk te sleuren. Hij heeft dat nochtans op zulk een wijze gedaan, dat ik mij afgevraagd heb, of ik met een volslagen warhoofd, dan wel met iemand, die wil-

lens en wetens zijn lezers bedriegt, te doen heb gehad. In elk geval zal uit de verdediging, die ik bezig ben samen te stellen, zoo helder als de dag blijken, dat Mr. van Ossenbruggen's aanvallen op mij niet meer zijn dan hoogst domme vergissingen, op zijn zachtst uitgedrukt.

U dankend voor de verleende plaatsruimte, heb ik met de meeste hoogachting de eer te zijn,

Uw dw. dir.,

G. D. WILLINCK.

Zutfen, 17 Juli 1911.

Oost- en West-Indisch Literatuur-overzicht.

Een belangrijk vraagstuk.

Op dit oogenblik zijn de marine-officieren de eenige ambtenaren in Ned.-Indië, aan wie de vergunning wordt geweigerd zich door hun gezin te laten begeleiden. Deze zaak wordt door „een man van ondervinding” die zich „IJ” teekent, behandeld in het Marineblad (Nr. van 15 Juni j.l.) onder het opschrift: Over de mogelijkheid voor gehuwden om hun gezin mee te nemen naar Oost-Indië.

Na eene uiteenzetting der voor- en nadeelen, besluit de schrijver, dat het meenemen van het gezin altijd eene gewaagde onderneming blijft. Daar staat tegenover, dat als men in Holland afscheid neemt, de zekerheid vrij groot is, dat de echtgenooten elkaar in drie jaar niet zullen zien, en als men samen naar Indië gaat, de kans blijft bestaan op een korter of langer samenzijn, al is het dan om de drie maanden. Men blijft echter blootstaan aan de kans op plotselinge overplaatsingen, verandering van reisprogramma en andere onvoorziene scheidingen, waarbij de vrouw voor alles alleen staat en veel van haar durf wordt geveerd.

Het Indisch Genootschap en een jubileum.

Het verslag der algemeene vergadering van het Indisch Genootschap, gehouden den 27en Mei j.l., bevat een overzicht der gehouden vergaderingen en andere werkzaamheden van het Genootschap over het verslagjaar 1910-'11, terwijl voorts daarin wordt medegedeeld, dat aan den aftredenden secretaris, den heer J. Boudewijnse, het eere-lidmaatschap is aangeboden, omdat deze gedurende een halve eeuw het secretariaat heeft waargenomen.

Bij deze gelegenheid hield de voorzitter, dr. E. B. Kielstra, een toespraak, waaraan wij enkele woorden ontleenen.

In de eerste jaren van het bestaan van het Indisch Genootschap was het, in den slechten zin van het woord, conservatief. De vrije uiting van meeningen op koloniaal gebied werd zooveel mogelijk tegengegaan; de onderwerpen, die in de volksvertegenwoordiging of in de pers de aandacht trokken, bleven liefst onbesproken; men verkeerde zooveel als maar mogelijk was in de „neutrale zone”, men gaf dus, meende men, geen aanstoot, maar kon ook geenerlei kracht ontwikkelen. De geheele instelling leidde een kwijnend bestaan en was, in 1860, hare opheffing nabij.

Gelukkig waren er toen een aantal mannen, die, door het Genootschap een „ruimer en vrijer werkkring” te openen, zijn bestaan en zijn nuttigen arbeid hebben verzekerd, en door hervorming op waarlijk liberalen grondslag, zoodat elke overtuiging hier eerbied vond, van het Genootschap hebben gemaakt wat het sedert geworden is.

Dat geschiedde in 1861. Toen trad de heer J. Boudewijnse als secretaris op. Hij bekleede deze functie tot den huidige dag, en wij kunnen het wel zeer bijzondere feit constateeren, dat het zoeven gehoorde verslag het vijftigste jaarverslag is geweest, door denzelfden persoon samengesteld... Ik behoef wel niet te zeggen, dat niet alleen het Bestuur, van nabij met zijne werkzaamheden bekend, maar de geheele vergadering den heer Boudewijnse in hooge mate erkentelijk is voor zijne onverflauwde toewijding, vijftig jaren lang, aan de belangen van het Genootschap.

Weekblad voor Indië.

No. 4 van den loopenden jaargang opent met eene beschouwing van J. F. H. A. Later over het bestuur op de Buitenbezittingen. Niet geleidelijk aan, maar in de laatste jaren met veel versneld tempo, is het bestuur op de Buitenbezittingen meer intensief geworden en veroischt het voortdurend meer Europeesche civiele bestuurders. Aan die behoefte aan vertegenwoordigers van ons gezag is reeds op allerlei manieren voorzien: posthouderders, tijdelijke dito, posthouders ter beschikking, civiele gezaghebbers, waarnemende controleurs, fungerende dito. In 1909 waren er al meer dan 120 personen buiten het korps ambtenaren van Binnenlandsch bestuur ge-

VERKOOPHUIS

GROOT DEN HAAG
HERTOGINNELAAN 103
Tramhalte lijn 3 :: VALERIUSSTRAAT.

Eenig adres voor hen die zich goed en voordeelig van nieuwe of TWEEDEHANDS-MEUBELN willen voorzien.

DAGELIJKS (ook des Zondags) GEOPEND
van 10—4 uur.

Waterproof!!

Mantels

Jassen.

Speciaal voor de Tropen.

Martin Schiff

36 Hoogstraat

:-: Den Haag. :-:

S. J. ROTTEVEEL,

Galileistraat 58. — Telefoon 3197.

Koloniale waren, Comestibles.

Hofleverancier.

HEDEN OPENING
van het MAGAZIJN

Hoogstraat 12.

Speciaal in

GLAS, KRISTAL, PORCELEIN, AARDEWERK.

Uitgebreide collectie Tafel-, Thee- en Ontbijtserviezen,
Nikkel en Koper,

en een Prachtzaal van Schilderstukjes in lijst.

C. HUIJSER,

SPIJSTRAAT 55, Passage 33, 35, 37.

Telef. 4251.

VACANT

N.V. Electriche Drukkerij

„Luctor et Emergo”

Telefoon Intercomm. 4424

's-GRAVENHAGE

Amalia van Solmsstraat 2-4

kozen, die voor vast of tijdelijk, in vaste of tijdelijke bestuurs-afdeelingen, functiën van civiel bestuur vervulden. Voor nadere aanvulling heeft nu de regering er wat anders op gevonden; ze gaat jongelui voor de betrekking van civiele gezaghebber opleiden, praktisch, onder toezicht van bestuursambtenaren, controleurs en assistent-residenten.

De schr. is met dezen maatregel vrij wel ingenomen, doch oppert enkele bezwaren, die men uit zijn conclusie leert kennen, welke in hoofdzaak luidt:

Het gouvernement wil een vast corps civiele gezaghebbers, d. z. bestuursambtenaren op de Buitenbezittingen in minder belangrijke afdeelingen, oprichten. Uitstekend.

Het wil daarvoor liefst jongelui met minstens H. B. S. ontwikkeling en een beetje wereldkennis er bij — prachtig.

Het wil die jongelui eerst eenige jaren praktisch laten opleiden door bestuursambtenaren en betaalt ze dadelijk al behoorlijk (n.l. met 150 gld 's maands en vrije woning) — wat verlangt men meer?

Maar voor hun latere positie, m. i. juist 't groote lokmiddel voor menschen met de verlangde eigenschappen, is niet genoeg gezorgd — zegt schr., en voegt er aan toe: Maak de gelegenheid, dat zij een positie kunnen krijgen, zooals die van een controleur B.B. en stel dat afhankelijk van den uitslag van een examen (bijv. eens per jaar), waardoor men kan verkrijgen, dat de civiele gezaghebbers in de rimboe niet degenereren, of althans achteruitgaan, maar lust tot studie behouden, d. i. belangstelling in andere, dan de dagelijkse zaken.

Voorts wordt in dit Nr. een korte biographie (m. portret) gegeven van Mr. G. André de la Porte (benoemd advocaat-generaal bij het Hoogerechtshof van Ned.-Indië *), J. H. Liefcrinck (benoemd resident van Jogjakarta) en C. W. A. van Rinsum (id. van Bantam).

Verder een artikeltje (met foto's) over de pest in het Malangsche; een schets uit het militaire leven door Veka en eindelijk het vervolg van Gabriel's beschouwing, getiteld „Indische oudgast-typen“.

Vereeniging van Ambtenaren B. B.

No. 11 der Berichten en mededeelingen der Vereeniging van Ambtenaren bij het Binnenl. Bestuur te 's-Gravenhage, is verschenen. Daarin zijn o.a. opgenomen de Notulen der vergaderingen, loopende van 26 Sept. 1910 tot 3 Jan. 1911; de tekst der lezing, gehouden door den heer K. de Vries Sz., „De eisen van het jonge kinderleven en het hoe van het lager onderwijs“ (met Voorwoord van het Bestuur der Vereeniging), zoomede de voordracht, gehouden door controleur C. Schultz in de Nederl.-Indische Bestuursacademie, over: „De positie der mindere Inlandsche hooffden in de Buitenbezittingen“.

De Indische Mercur.

Inhoud van No. 24: Vezelcongres te Soerabaja. Literatuurberichten, bewerkt onder toezicht van Dr. J. Dekker. — Gebruik van gips bij de bemesting van het suikerriet, door F. J. J. van der Kolk. — De caoutchoucwinning in Brazilië, door Dr. J. Dekker. — Richardson's automatische suikersapweger. — Bericht omtrent de Gouvernements-kina-onderneming over het eerste kwartaal 1911. — Plantersvereeniging „Semarang-Kedoe“. — De begroting van Curaçao voor 1912. — Kultuurberichten. (De kultures in Malang. — Thee op Sumatra. — Proefstation Midden-Java. Enz.) — Kleine mededeelingen (Koloniaal Museum. — Mededeelingen van het Encyclopaedisch Bureau. — Verbetering der verkeerstoestanden te Batavia. Enz.)

De Katoen-kultuur in Palembang.

Door het Departement van Landbouw te Buitenzorg is uitgegeven een Nota, waarin door den inspecteur van den Inlandschen landbouw, dr. J. van Breda de Haan, een overzicht wordt gegeven van de proefnemingen in het belang der katoenkultuur in de res. Palembang van regeeringswege genomen, benevens voorstellen tot verdere voortzetting, dezer proefnemingen.

Na een overzicht te hebben gegeven van de cultuur, zegt schrijver over de vooruitzichten het volgende:

10. De Inlandsche cultuur heeft onder de tegenwoordige omstandigheden hare levensvatbaarheid behouden en is voor de inheemsche bevolking van groot belang.

20. Steunende op de tot dusverre verkregen resultaten, zoowel hier te lande als elders, mag worden aangenomen, dat de opbrengsten nog zijn te verhoogen, indien de cultuur op meer rationeele wijze plaats heeft en in acht genomen de resultaten

elders verkregen, zal een intensieve, rationeele katoenkultuur vermoedelijk winstgevend blijken te zijn, al mogen dan ook enkele jaren van voorbereiding zonder financieele resultaten blijven.

Voor een vollediger overzicht van den inhoud der Nota verwijzend naar bovengenoemd Nr. van „De Indische Mercur“, wordt dezerzijds slechts nog medegedeeld, dat de schr. een pleidooi houdt voor de oprichting van een proefstation voor de katoenkultuur, waarvan hij, ongerekend de oprichtingskosten, de jaarlijksche uitgaven raamt op gemiddeld f 35000.—

Een werk over Soemba.

Soemba. Land en volk, door H. Hangelbroek v. d. m. Borger. Uitgegeven ten voordeele van de Kerk en pastorie van den op te richten nieuwen Zendingspost op West-Soemba. (Assen, G. F. Hummelen).

Tot heden bestond geen samenvattend overzicht van land en volk van het kleine Soenda-eiland Soemba; wel is waar hebben verschillende reizigers en bestuursambtenaren over dit eiland geschreven, waarvan o.a. de samensteller van het arikel „Soemba“ in de Encyclopaedie van Ned.-Indië een dankbaar gebruik heeft gemaakt, doch dit encyclopaedisch werk kan in geen vergelijking treden met het thans verschenen boek van Ds. Hangelbroek, hetwelk bovendien de verdienste heeft 10. meer up to date te zijn; 20. een aantal illustraties te bevatten ter verduidelijking van den tekst; en 30. een kaartje van het eiland te geven.

Ook om deze redenen bevelen wij dit werk ten zeerste aan.

Een stem uit Indië over Suriname.

„Ofoei“, wiens scherpe, soms geestige „Indische penkrassen“ van tijd tot tijd in het „Weekblad voor Indië“ verschijnen, wijdt in het Nummer van 14 Mei ook een „penkras“ aan Suriname, welke wij, gebruik makende van de ons toegestane plaatsruimte, om de curiositeit overnemen.

„Daar in onze zusterkolonie Suriname schijnt het niet erg rustig te zijn, en de menschen schijnen zich niet zoo bijzonder uitverkoren te vinden onder het Nederlandsche gezag. De dwaze, fantastische Killinger, die eerst eens een paar jaar in Zuid-Amerika een paar practische „pronunciato“-cursussen had moeten volgen, is daar namelijk door een enthousiaste volksmenigte uitbundig toegejuicht, toen hij naar het Staatshotel werd gebracht. Dat enthousiasme bewijst, dunkt mij, dat de menschen toch wel iets voelden voor zijn Engelsche „Shilling-shocker“ revolutionaire plannen.

Wat weten wij, Indische landverhuizers (want dat zijn alle Europeanen hier au fond) toch weinig van Suriname. 't Eenige, dat we er van weten, is, dat er ministers van koloniën en gouverneurs-generaal, en algemeene secretarissen, en in de laatste jaren ook pisangs (bacoven heeten die daar) vandaan komen, maar verder is Suriname voor ons toch vrijwel „terra incognita.“

Je leest er zoo weinig van, hè? Zouden ze daar ook Staatsbladen hebben, en ordonnanties en gemeenteraden, die leeningen willen sluiten, en residenten, die recepties houden, en geelvinken, en schouten, en journalisten? Zouden daar ook persdelicten voorkomen, en redacteurs in de nor zitten, en soezen bestaan met bittertafels, waar lui gedebatteerd worden, en zouden er ook notabelen en upper-tent-lui zijn? Je leest er zoo nooit over. Er is ook, voor zoover ik weet, geen literatuur over, zelfs geen romans, als over Indië. Toch is het onze zusterkolonie! Maar zoo goed als niets weten we er van, enkel dat van die ministers en die pisangs en zoo. Welk ondernemend Indisch blad zendt eens een flinke chèque met een hoop nullen aan de administratie van dit weekblad, om de heeren Ofoei & Co. (Ltd.) in de gelegenheid te stellen, eens een ontdekkingsreis te doen naar Suriname? Er kan ook een prachtig sensatie-feuilleton van komen, want natuurlijk wordt Killinger geïnterviewd, van wiens levensloop we door het proces al zoo een en ander, vol vrouwen en amourettes en chèques en samenzweringen, te weten zijn gekomen.

Dat de man z'n revolutie mislukt is, lijkt mij voor een groot gedeelte gebrek aan routine. Revolutie maken is net zoo goed een vak als een ander, als journalist zijn bijv. Zuid-Amerika, Mexico, Nicaragua en zulke landen, en tegenwoordig ook Portugal, daar moet je je brevet halen, en 't is even gevaarlijk als vliegen, om zoo maar in eens, zonder speciale studie, een opstandje in elkaar te zetten. Voor ons, hier ver in Indië, lijkt de geheele geschiedenis weinig belangrijk, misschien omdat we zoo heefemaal niets van Suriname weten. We kunnen dus ook niet beoordeelen, of Killinger een misdadiger is, dan wel een fantastische dromer, die wat te veel Engelsche sixpence- en shilling-romanne-

EVERSEN & Co.
Tasmanstraat 142-148.
Telefoon 1854. DEN HAAG.
STALHOUDERIJ.
Levering van maand-Équipages.

P. A. W. PHILIPPONA,
41 Hoogstraat - Den Haag.
Specialiteit in TAFELSERVIEZEN.
Garantie van Bijbestelling.

A. A. BOLT
CONFISEUR & PATISSIER
& HOFLEVERANCIER
BANKASTRAAT 4c, 4d, 4e, 4f
's-GRAVENHAGE
ECHTE INDISCHE SPEKKOEK
OOK VERKRIJGBAAR IN „BOEATAN“
HEULSTRAAT 19

VLEU PIA KUNSTPEL- ORG VERHUUR.	GOOSEN & SWAGERMAN DEN HAAG - BOEKHORSTRAAT 149.	GELS. NO'S. PIANO'S. ELS.
REPARATIE. RU Afd. Gebruikte SPECIALE INRICHTING voor de		STEMMEN. IL. Instrumenten. voor het GEREEDMAKEN TROPEN.

ONTWAKING
ALGEMEEN MAANDSCHRIFT VOOR LETTEREN,
KUNST, SOCIOLOGIE EN WETENSCHAP.
ONDER REDACTIE VAN:
GEORGES EEKHOUD, JACQUES MESNIL, LOD.
BAECKELMANS, ARY DELEN, WILLEM GIJSSELS
OSCAR SIX, GUSTAAF VERMEERSCH.
BESTUURDER: SEGHER RABAUW.
Uitgave van: „t Kersouwken“ te Antwerpen.
Adminstr. voor Holland: Overtoom 442, Amsterdam
Prijs per jaargang van 12 afleveringen f 3.—
Losse afleveringen f 0.30.
PROSPECTUS en PROEFNUMMERS op aanvraag GRATIS.

* De door Mr. André de la Porte uitgesproken rede bij zijn installatie, is gedrukt in het Tijdschrift „Het Recht in Ned.-Indië“, dt. 96, afl. 3-4.

tjes heeft gelezen. Wel kunnen we uit zijn populariteit en 'hem betoonde enthousiasme opmaken, dat het niet alles „couleur de rose” moet zijn in Suriname. Het zou intusschen jammer zijn, als we deze kolonie verloren hadden, want „wàar moeten we anders met onze ministers van koloniën blijven, en wàar moeten dan toekomstige gouverneurs-generaal zich practisch bekwamen, en wàar moeten dan zoo-veel andere hooge ambtenaren gevormd worden?”

Leeszaal HEULSTRAAT 17. DEN HAAG.

Opgave van dagbladen en tijdschriften, ter lezing liggend in de leeszaal van het Hoofdbestuur van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, welke dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 's morgens 9 uur tot 6 uur 's namiddags.

De Planter, Onze West, Sumatrapost, Sumatrabode, Javabode, Bataviaasch Nieuwsblad, De Padanger, De Sumatra Courant, De Surinamer Courant, Soerabajasch Handelsblad, Nieuwe Soer. Crt., Deli Courant, Preangerbode, Javasche Courant, De Locomotief, Het Witte Kruis blad, De Nieuwe Vorstenlanden, De Hofstad, 20 diverse Maleische bladen en tijdschriften.

Verscheidene periodieken, waaronder:

Hou en trou, Vrede door recht, De stem van Indië, Tijdschrift voor economische geographie, Indologenblad, De Banier, Neerlandia, Jong-Indië, De Booschapper, Revue économique, Indische gids, Weekblad voor den handeldrijvenden en industriëlen middenstand, Exportblad, Cultura, Deutsche Kolonial Zeitung, Sociaal Weekblad, Ned. Zendingbode, Maandbericht van het Ned. Zending-genootschap, Indisch genootschap, Weekblad voor Indië met Dames Weekblad, Insulinde, Deutsche Wochenzeitung für Niederland und Belgien.

Overdruk uit het negende jaarboek MCMXI van de vereeniging „Amstelodamum”. „Een Amsterdammer als pionier op Bali (Emanuel Rodenburg, 1597—1601), door J. F. L. de Balbian Verster”.

Het transport en verkeer, tijdschrift gewijd aan de belangen bij de scheepvaart, het spoorweg-, post-, telegraaf- en tolwezen enz., onder redactie van A. Verkerk.

Verslag van de Handelsvereniging te Soerabaja over het jaar 1910”.

En tal van andere brochures, jaarverslagen, enz.

Vervolg opgave van bladen en tijdschriften welke nieuw ter lezing zijn gelegd in de Leeszaal, Laan v. Meerdervoort 195, Den Haag, die dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 10 uur vóór- tot 6 uur namiddags.

Het Bat. Nieuwsblad t/m 17 Mei.

De Locomotief t/m 16 Mei.

Het Soer. Handelsblad t/m 13 Mei.

De Sumatrapost t/m 24 Mei.

De Sumatrabode t/m 18 Mei.

Tjahaja Sumatra t/m 18 Mei.

Het Ned.-Ind. Effectenblad No. 25 April.

De Indische Mercur No. 24.

Kort verslag verg. 2e Kamer S.-G.

Handelsberichten v/h Min. v. Landbouw.

De Banier No. 19.

Weekblad voor Indië No. 8—15 Juni.

MEDEDEELINGEN.

Van de Afdeling Leiden:

ALGEMEENE VERGADERING op Zaterdag 24 Juni a.s., 's middags te 4½ uur, in het Nutsgebouw, Steenschuur.

Punten van Behandeling:

- Opmaken van een kandidatenlijst voor de voor de Afdeling openvallende plaats in het Hoofdbestuur door het periodiek aftreden van het lid Mr. J. E. Heeres.
- Rondvraag.

Namens het Bestuur:

Mr. ED. RIJKE, Secr.

Van het Dag. Bestuur der Vereeniging:

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING der Vereeniging „Oost en West” op Zaterdag 8 Juli a.s. ten 2½ uur nam. te 's-Gravenhage, in het gebouw van de afdeling aldaar, Laan van Meerdervoort 187.

Punten van behandeling:

- Opening.
- Notulen der vorige vergadering (Zie Koloniaal Weekblad 14 Juli 1910 no. 28).
- Verslag van de Vereeniging over het jaar 1910 (Zie Koloniaal Weekblad 1911, nos. 5, 6, 8 en 11).
- Rekening en Verantwoording van het geldelijk beheer (zie blz. 11).
- Jaarverslag Informatiebureau (Zie Koloniaal Weekblad 1911 no. 16).
- Idem Studiecommissie (Zie Kol. Weekbl. 1911 no. 16).
- Voorziening in de vacatures van het Hoofdbestuur. — Aan de beurt van aftreding zijn de navolgende dames en heeren a. Amsterdam, Th. Almerood; b. Apeldoorn, T. Gerdes Oosterbeek; c. Arnhem, L. A. H. Lamie; d. 's-Gravenhage, Mevr. M. ten Bosch—Bosscher, A. B. J. Prakken; e. Leiden, Prof. Mr. J. E. Heeres.
- De kandidaten van het Hoofdbestuur zijn: a. Amsterdam, Th. Almerood en C. de Vries; b. Apeldoorn, T. Gerdes Oosterbeek en J. T. Visser; c. Arnhem, L. A. H. Lamie en H. J. Bauman; d. 's-Gravenhage, Mevr. M. ten Bosch Bosscher en Mej. Maarsche, A. B. J. Prakken en L. Th. Schneider; e. Leiden, nog in behandeling.
- Benoeming der Commissie tot onderzoek der Rekening en Verantwoording.
- Begroeting 1912;
- Onderwerpen voorgebracht door de afdelingen.
- Hetgeen verder ter tafel zal worden gebracht.

E. VAN ASSEN, Secretaris.

VERSLAG van het Fonds tot Ondersteuning van Personen, Commissiën en Instellingen van het jaar 1910.

Sloot op 31 December 1909 het Fonds met een tegoed van f139.71, waaronder een memorie-post ten laste van den politie-beambte ELBERS ad f125.—, van dit bedrag werd middels 3 maandelijksche delegatie f40.— terugbetaald, zoodat thans nog f85.— voor memorie moet worden gevoerd. Het Fonds sluit op 31 December 1910 met een saldo van f78.61.

Gedurende het jaar 1910 werd ontvangen en uitgegeven:

Ontvangsten.		Uitgaven.	
1 Jan.	Saldo in kas	f 139.71	
1 Maart	Van den penningm. v/h. Hoofdbestuur	50.—	
3 "	Overgen. v/h. Kernfonds als ten onrechte op 28 Juni 1909 ingenomen	1.—	
	Door tusschenkomst van den heer Tjabrink te Utrecht van N. N.	10.—	
	Van den penningmeester v/d. Afd. Breda, opbrengst van eene inzameling na gehouden lezing over Atjeh	8.70	
13 Mei.	Van de Afd. Breda, bijdrage aan het „Oranje-Kruis”	5.—	
8 Juni.	Idem voor idem v/d. Afd. Nijmegen	5.—	
21 "	Idem v/d. Afd. Arnhem	10.—	
8 Juli.	Idem idem Apeldoorn	5.—	
	Van den heer v. H. te Oldenbroek voor de noodlijdenden te Pangoensen	5.—	
27 Aug.	Van de Afd. Leiden, bijdrage aan het „Oranje-Kruis”	10.—	
7 Oct.	Van den heer Tjabrink te Utrecht voor idem	5.—	
	Van de Afd. Utrecht voor idem	5.—	
	Idem 's-Gravenhage	10.—	
	Totaal	f 269.41	
21 April	Van het verzenden van een postwissel aan den Correspondent in N. O. I., ten behoeve van de noodlijdenden te Kaliwoengoe en Loemadjang	f 0.20	
	Onkosten van de gevoerde correspondentie voor bovengenoemde inzameling	1.25	
26 Aug.	Aan Mevr. Jansz te Pangoensen, bijdrage v/d. heer v. H. te Oldenbroek voor de noodlijdenden aldaar	5.12 ⁵	
30 Dec.	Contributie aan:		
	de vereen. „t Vaderland getrouw”	2.50	
	„Economische geographie”	10.—	
	„Vreemdelingenverkeer”	5.02 ⁵	
	„Algem. Nederl. Verbond”	1.05	
	„Het Oranje-Kruis”	50.—	
	de „Indologen-Vereeniging”	2.10	
	de „Bond voor Oud-strijders”	2.50	
	Abonnement op 't Indologen Blad	1.05	
	Deelname aan de Multatuli-huldiging	15.—	
	Voor lichtbeelden	10.—	
	Saldo in kas	78.61	
	Voor memorie ten laste van den politie-beambte E. te Paramaribo	85.—	
	Totaal	f 269.41	

(w.g.) A. A. C. HARTING.

Indisch Restaurant

□ Vereeniging OOST EN WEST. □
LAAN VAN MEERDERVOORT 186
□ TELEPHOON No. 2655. □

INDISCHE KOKKIE

□ PLAT DU JOUR f1.— □

DINERS van f1.50
UITZENDING van DINERS
- en allerlei SCHOTELS. -

P. B. VAN MOORSEL & Co.

KERKPLEIN 11-12 — TORENSTRAAT 5-6
NAAST HET HOOFDPOSTKANTOOR — DEN HAAG
TELEFOON N°. 2898

GOEDKOOPST ADRES VOOR HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK INSTALLEEREN VAN WONINGEN

WISBRUN & LIFFMANN.

VEENSTRAAT 35-37. Tel. 2503. DEN HAAG.

Dames Modeartikelen.

Zijden stoffen, Fluweelen, Kantstoffen.
Alle soorten Garneeringen, enz.

Balartikelen.

Voor den Handel en Industrie.

Indien U nog niet is geabonneerd, gelieve dan uw bedrijf (voor het desbetreffend vakblad) en adres op te geven. Zonder twijfel zal U zich abonneren. Proefnr. wordt gratis gezonden.

Het Weekblad voor den Handeldrijvenden en Industrieelen Middenstand,

verschijnt in 4 verschillende éditie.

Amsterdam = Amstel 18.

N. LOEB, Noordeinde 109.

Kleeding en Meubilerie op termijnbetaling.

20 gulden, per maand 2 Gld.
40 " " " 4 "
60 " " " 5 "

Verschenen de DERDE DRUK van:

De Africhting van den Politiehond, den Ambulance- en Oorlogshond.

EENE BEKNOPTTE HANDLEIDING

DOOR

M. KESSLER.

Bekroond met den Eersten Prijs op de XXVe Internationale Honden-Tentoonstelling van „CYNOPHILIA”, — gehouden van 22—24 April 1910 te AMSTERDAM. —

1e Druk December 1908
Prijs geb. f1.25 2e Druk Februari 1909 Prijs geb. f1.25
3e Druk April 1910

UITGAVE DER N. V. ELECTRICHE
DRUKKERIJ „LUCTOR ET EMERGO”
DEN HAAG :: TEL. INTERC. 4424.

BEGROOTING van Ontvangsten en Uitgaven v.d. Penningmeester van het Hoofdbestuur der Vereeniging Oost en West van het jaar 1912.
ONTVANGSTEN.

Contributiën van de afdelingen	f 1400.—
Idem van de leden in administratie b/h	
Hoofdbestuur	„ 1400.—
Huishuur en telefoon	„ 120.—
Rente	„ 50.—
Verkoop boekwerkjes	„ 100.—
Baten van het Koloniaal Weekblad	„ 80.—
Subsidie van de Regeering	„ 3000.—
Vermoedelijk kassaldo op ult. Dec. 1911	„ 430.—
Totaal	f 6580.—

UITGAVEN.

Koloniaal Weekblad	„ 1800.—
a. Redactiekosten	f 1500.—
b. Verbetering K. W.	„ 300.—
c. Toelage a/d drukker	„ —
Administratiekosten	„ 300.—
Toelagen en tractementen	„ 420.—
Toelagen aan secretaris en penningmeester v/h Hoofdbestuur	„ 200.—
Reis- en verblijfkosten	„ 200.—
Huishuur	„ 700.—
Onkosten inning contributiën	„ 200.—
Diverse uitgaven	„ 100.—
Inrichtingskosten	„ 20.—
Drukwerken en typeloon, waaronder begrepen de uitgifte van geschriftjes en boekwerkjes, zoomede de daarvoor te betalen redactiekosten (salaris v. copie)	„ 1700.—
Gasverlichting, Duinwater en telefoon, w.o. begrepen de verwarming der lokalen middels gashaarden	„ 250.—
Onderhoud en loonen	„ 150.—
Fonds tot ondersteuning van personen, commissiën en instellingen	„ 100.—
Fonds tot bijstand, opvoeding en leiding van in Europa studeerende jongelieden pro memorie	„ 300.—
Propaganda	„ 140.—
Vermoedelijk saldo op ultimo Dec. 1912	„ 140.—
Totaal	f 6580.—

TOELICHTINGEN.
Contributiën.

Het bedrag der te ontvangen contributiën is in overeenstemming geraamd met de ontvangen bedragen in den loop van het jaar 1910. Alhoewel alle pogingen worden aangewend om

het ledental te doen toenemen, mag op vermeerdering dier inkomsten niet worden gerekend.

Huishuur en telefoon.

Daar de vereeniging van ambtenaren bij het B.B. f 100 aan de huishuur bijdraagt, kan deze post op f 120 worden gebracht, waaronder f 20 voor het gebruik van de telefoon door de naaml. vennootschap „Boeatan”.

Rente.

Het bedrag der rente werd op f 50 gesteld in verband met de verzilvering in 1910 van 2 certificaten n. w. schuld, ieder groot nominaal f 1000 en wel de nos. 204699 en 204700, die blijkens de kassiers afrekening van de firma De Bas & Co., te zamen f 1806.17 opbrachten. Deze realisering was noodzakelijk om de bijdrage in de exploitatiekosten van het weekblad aan de uitgevers te kunnen voldoen, waartoe machtiging was verleend bij besluit van de Algemeene Vergadering gehouden te 's-Gravenhage den 9en Juli 1910. Van het legaat Post is thans nog één certificaat n.w.s. nominaal groot 1000 gld. in open bewaring bij de Ned. Bank aanwezig en moet bestemd blijven ter aflossing van de geleening, waarvan op ultimo December 1910 nog f 1200 verschuldigd is (vide balans behorende bij de geldelijke afrekening over het jaar 1910).

Verkoop van boekwerkjes.

De opbrengst van den verkoop der uitgegeven en nog uit te geven werkjes is, in verband met de opgedane ervaring eenigszins verhoogd.

Baten van het Kol. Weekblad.

Daar het aantal abonné's op het weekblad niet beduidend toeneemt is het bedrag voor abonnementen slechts op f 80 gesteld.

Door de herbeschikkingstelling van de benoedigde plaatsruimte in ons weekblad ter publiceering van Regeeringsmededeelingen, betreffende oproepingen en plaatsing van personeel in onze overzeesche bezittingen, en verdere mededeelingen van het informatiebureau kan plm. f 500 ten bate van ons orgaan worden gebracht. Hoewel de hiertoe vereischte gemiddelde ruimte, berekend volgens ons advertentietarief, ruim f 1000 per jaar bedraagt, is hiervan f 500 ten laste van het weekblad gekomen.

Uitgaven Kol. Weekblad.

Teneinde de gelegenheid te openen tot plaatsing van hoofdartikelen, feuilletons als anderszins, zijn de redactiekosten met f 200 verhoogd.

Onkosten van inning der Contributiën.

Het bedrag der kosten voor het innen der contri-

butiën moest verhoogd worden daar de directie van den Bijbank van den N.-I. Handelsbank, in stede van f 0.10, zooals tot heden gebruikelijk, f 0.25 inningskosten per kwitantie wenscht te heffen en commissie en porti.

Getracht zal worden met de hoofddirectie te Amsterdam gunstiger voorwaarden te bedingen. Van den uitslag zal t.g.t. mededeeling worden gedaan in het weekblad.

Onderhoud en loonen.

Daar het loon van de huisbewaarder met f 0.50 per week moest worden verhoogd, is het bedrag voor onderhoud en loonen eenigszins vermeerderd.

Lijst van aangekomen en vertrokken Passagiers uit en naar de Indiën.

Passagiers van het stoomschip „Wilis”, gezagvoerder W. Adam, van Rotterdam naar Nederlandsch-Indië.

Te Rotterdam hebben zich ingescheept:

V. A. Gonsalves; F. van Dijk; D. J. G. van Steenberg; N. H. van der Lee, met echtgenoot en 1 kind; G. Boele Wieling; F. W. Frederiks; C. A. Hagers; A. Teeuw met echtgenoot en 1 kind; F. J. van West; C. A. Grin; B. Meijboom; R. Reints Bok met echtgenoot en 4 kinderen; J. de Haan; W. C. Voet; G. J. Boesjes; G. C. Bockhoven en echtgenoot; J. G. G. Feith; B. F. M. Mensing; Dr. W. van Stockum met echtgenoot en zoon; M. N. C. Kuyper en echtgenoot; J. de Moet en echtgenoot; A. Mussert; J. C. M. Mensing; A. Winter en echtgenoot; Weigle en echtgenoot; G. Rohde; Mevr. M. Veen; Mej. P. Klaassen; Merrill Spalding; Merrill T. B. Spalding; Mevr. M. A. ten Broek; Mej. H. F. Prouty; Merrill Spalding; J. P. E. van Walbeek; G. Vauner, benevens een detachement suppletietroepen.

Te Southampton zullen zich inschepen:

F. Guedes en echtgenoot; J. M. P. de Castra; Mejjuffrouw J. M. N. de Castra; M. N. Correia; Mejjuffrouw Brouning; Mejjuffrouw Holtz; J. B. Mitford; M. Schallenberg; G. P. Raines; R. Collett; H. Roocke; W. J. Locket; H. P. Turner; G. F. Lord; A. Mattinson; Mejjuffrouw Wolf; J. W. K. Disney; D. Miller; P. E. Mitchel.

Te Marseille zullen zich inschepen:

A. E. R. Collette; H. W. L. Leur; M. M. v. d. Boon; M. Aukes; H. ter Gunne; R. P. J. Reisman; M. G. van Heel, echtg. en 3 kinderen; Mejjuffrouw A. de Bruijn; Chr. Zanders; C. Kruger; Vandeweghe; B. Th. Hilbrander; Th. Hübner.

Bezoek „Boeatan” Heulstraat 19 Den Haag

Haagsche Philatelisten-Vereeniging

OPGERICHT 17 APRIL 1897

Erkend bij Kon. Besl. van 20 April 1903, No. 58, Staatscourant No. 110

De Vereeniging stelt zich ten doel:

10. De bevordering der postzegelkunde in het algemeen;
20. Het verzamelen van postzegels en poststukken tusschen hare leden te bevorderen en te vergemakkelijken.

In het bijzonder tracht zij dit te doen door:

- a) het doen circuleeren van koopboekjes, samengesteld door hare leden;
- b) het uitgeven van een tijdschrift;
- c) het vormen van een bibliotheek;
- d) het doen circuleeren van tijdschriften;
- e) het houden van verlotingen;
- f) het houden van bijeenkomsten.

Alle verdere inlichtingen worden verstrekt door den Secretaris

W. DOZY - Bezuidenhout 361-6.

VACANT

R. PEUKERT

FIRMA F. HINTZE

KUNST-EN IVOORDRAAIER

SPUISTRAAT 60 DEN HAAG

SPECIALITEIT IN ZELF VERVAARDIGDE NATUUR BARNSTEENEN SIGAREN- EN SIGARETTENPIJPEN

RUIME KEUZE MEERSCHUIMEN EN HOUTEN PIJPEN

WANDELSTOKKEN.

REPAREREEN VAN PIJPEN, WANDELSTOKKEN, WAAIERS.

AUG. SAVELKOUL,

v/h. J. VAXELAIRE & Cie.,

BATAVIA, AMSTERDAM, SEMARANG,

SOERABAYA.

SPECIALAAL ADRES voor

Indische Uitrustingen

EN

HEERENKLEEDING naar maat.

Voor inlichtingen of aanvragen wendemen zich alleen tot mijn firma te Amsterdam, daar ik in Nederland geen filialen of vertegenw. heb.

Weekblad voor Indië,

onder Hoofdredactie van M. VAN GEUNS,
te SOERABAJA.

Prijs per 3 maanden f 2.50

Men kan zich abonneeren bij den agent voor Nederland: Uitgevers Maatschappij „Het Gemeenschappelijk belang” NIEUWE MOLSTRAAT 20, DEN HAAG.

JOSEF VEDRAL, Molenstraat 19, DEN HAAG.
- TELEF. 9336Y. -

Specialiteit in alle soorten
SNAREN en TOEBEHOOREN.

Atelier voor nieuw- en vakkundige reparatiën.

VACANT

OPGAVE van Leden der Vereeniging „Oost en West”, die zich beschikbaar stellen voor het geven van privaattlessen in Ind. talen.

W. B. REGENHARDT, Weimarstraat 309, 's-Gravenhage, } Maleisch }
 } Javaansch } gediplomeerd.
 } Soendasch }
 } Atjehsch. }

A. H. J. G. WALBEEHM, Obrechtstraat 363, 's-Gravenhage, } Javaansch. }

LEDEN, die in deze opgave opgenomen wenschen te worden, kunnen zich opgeven aan den Secretaris der Vereeniging, Heulstraat 17, 's-Hage.

INSCHRIJVINGSBILJET.

Ondergeteekende wenscht in te schrijven

voor het hulp- of ondersteuningsfonds der Vereeniging „Oost en West”: f.....

NAAM:

WOONPLAATS:

Inzenden aan het Hoofdbureau van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag.

INSCHRIJVINGSBILJET.

De Ondergeteekende wenscht Lid te worden van de Vereen. „OOST EN WEST” en zijne contributie te bepalen op

Handteekening:

Woonplaats:

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

a. Jaarverslag der Vereeniging 1909 en naamlijst der leden op 1 Januari 1911.

Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

b. Een Boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn, door J. H. en H. B.

Prijs: 1 exemplaar f 0.10, 50 ex. f 2.80;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 2.20 per 50 ex., plus 25 cent frankeerkosten.

c. Onze Oost II:

lets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER.

Prijs: 1 exemplaar 5 cent, 50 ex. f 2.—;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 1.55 per 50 ex., plus 25 cent voor frankeerkosten.

** Bij de Firma MARTINUS NIJHOF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn verkrijgbaar gesteld:

a. Onze West:

I. De Kolonie Suriname, door REMAN IRÛS;

II. De Kolonie Curaçao, door M. VICTOR ZWIJSEN, Oud-Rector van het Colegio „Santo Tomás” te Curaçao,

Prijs per exemplaar f 0.25 en f 0.03 frankeerkosten.

b. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen; Werkkring en Vooruitzichten.

No. I. De Bestuursambtenaren in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie.

Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. III. De Rechterlijke ambtenaar in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.15 per exemplaar en f 0.01 frankeerkosten.

Vereeniging OOST en WEST Afdeling 's-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau LAAN VAN MEERDERVOORT 187, zijn van 10—12 en van 2—4 uur inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken.

Men kan die inlichtingen ook per brief vragen aan den Secretaris der Commissie voor hulp aan werkzoekenden, den heer G. C. A. DE WITT, Reinkenstraat No. 56.

Geg. Wachtm. O.-I. L., 34 jaar oud, voor geld-incasseer-werk, magazijns-knecht, portier, enz.

Zes dames en één heer voor pianolessen.

Twee Dames voor het maken van uitzetten.

Eene Dame, weduwe (Duitsche), voor waarnemen van een huishouden, ook genegen bij weduwnaar met kinderen.

Twee jonge dames voor vioollessen, ook aan eerstbeginnenden.

Eene jonge dame voor het geven van lessen in teekenen en schilderen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche taal en conversatielessen.

Twee heeren voor het geven van lessen in Maleisch en Javaansch, waarvan één ook in Indisch Staatsrecht.

Eene dame voor het geven van lessen in de Engelsche taal.

Twee Dames voor het geven van lessen aan spraakgebrekkigen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche, Duitse en Engelsche taal; hoofdacte middelbaar Engelsch en Lager Fransch en Duitsch.

Drie geg. O.-I. militairen voor oppasser of magazijnknecht.

Eene Dame voor schrijf-, copiëer- of vertaalwerk uit het Fransch. Duitsch of Maleisch.

Vier jonge meisjes die als kinderjuffrouw naar Java willen.

Eene Dame voor administratieve werkzaamheden.

Eene dame voor hygiënische ademgymnastiek.

Eene Dame voor zanglessen.

En heer, oud-onderwijzer Kweekschool voor Inl. onderwijzers, voor het geven van lessen in de Maleische taal.

Twee bekwamelinnennaasters, waarvan een uit naaien gaat van 9—5 uur.

Eene jonge dame voor Gouvernante naar Indië; heeft L. en H. acte en acte Fransch.

Eene jonge dame (diploma muziek, piano en zang), wenscht met eene familie naar Indië voor les geven aan kinderen en behulpzaam in het huishouden.

Eene jonge dame, bekend met moderne talen, voor machineschrijven en stenographie.

Onmiddellijk beschikbaar vier Zeebaboes en een Christen negermeisje voor de reis naar Indië.

Indische dienstboden kunnen zich aangeven in LAAN v. MEERDERVOORT 187 voor eene verandering van dienst, of een dienst bij een naar Indië terugkeerende familie; hetzij schriftelijk of mondeling voor eene voorloopige opname tot het tijdstip van weder in dienst treden bestaat geen gelegenheid. Leden van O. en W., geen direct belanghebbenden, worden verzocht zoo noodig hunne hulp hierin te willen verleenen.